

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilatár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, június 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az abszolútizmus utján.**
- Japán herceg Magyarországon.**
- A nagyváradai rabbi az egyetemi czimer-sértésről.**
- A kaszárnya titkaiból.**
- Zsaroló vasuti ellenőr.**
- A zugligeti katasztrófa.**
- Egy család, akit megcsaltak.**
- Revolverrel leterített bikaviadorok.**
- Hajókatasztrófa a Dunán.**
- Lázadás egy faluban.**
- Halál a váróteremben.**
- Veszedelemes konfetti.**
- Gyilkos vénasszonyok.**
- Tárcza: Idegenben.** Irta: Pakots József.
- Csarnok: A színésznő.** Irta: Sas Ede.

Az abszolútizmus utján.

Budapest, június 5.

Ugy látszik, hogy Szilágyi Dezső nem hiába dolgozott ki egy tervezetet a kiegyezés revíziójáról. Nagyon könnyen meg lehet, hogy rövid időn belül már szükség lesz arra a tervezetre.

Hogy ez a változtatás és kormányzási irányváltozás simán és könnyen fog menni, azt ma senki sem merné állítani. A változtatás körvonalait előkelő forrásból nyert értesülésünk alapján már hónapok előtt ismertettük e hasábocon, sőt Pulszky Ágostonnak e helyen közölt vezércikke is felemlítette és érintette a főbb irányelveket.

Megirtuk, hogy az osztrák abszolútizmus beálltával meg kell változtatni a kiegyezési törvénynek mindama szakaszait,

a melyek a közös megállapodásokról szólnak. Már ebből a felületes meghatározásból is látható, hogy lényeges és nagyjelentőségű változásokról van szó, a melyek egyrészt Ausztria parlamentarizmusának teljes elvesztését jelentik, másrészt a magyar parlamentet új és nagy közjogi harc színterévé tehetik.

Pedig ha már semmiképen előle kitérni nem lehet, nagyon kívánatos volna, hogy ha minél simábban folya le ez a procedúra, a mely semmiesetre sem jelentené azt, hogy Ausztria ezzel végleg elvesztette alkotmányát. Csupán annyit, hogy Ausztriában ideiglenesen parlamentarizmus nélkül kormányoznának mindaddig, a míg az újabb alkotmányos élet feltételei megadva nem lesznek.

De hát az a kérdés itt, hogy okvetlenül meg kell-e változtatni a kormányformát?

Erre a kérdésre lehetetlen tagadólag válaszolni még az alkotmányosság és parlamentarizmus leghivebb barátjának is, ha figyelembe veszi, hogy Ausztriában már évek óta nincs parlamentarizmus s az alkotmányosság is csupán a 14-ik szakasz hajszálán függött.

Ez végre is sokáig nem tarthat. Csehek és németek folytonos viszályban vannak s ez a viszály egyaránt hat a monarchia külpolitikai érdekeire, mint különösen gazdasági és pénzügyi viszonyaira.

Egyszer már végét kell szakítani a bizonytalanságnak. És ha tényleg abszolútizmus lesz Ausztriában — a mint azt

már Körber osztrák miniszterelnök nyíltan hirdeti is, — csak magukra vethetnek csehek és németek.

Mert nem felülről szedték elő a lomtárból az önkényuralmat, hanem ők maguk csinálták azt meg erőszakosságaikkal és folytonosan váltakozó obstrukcióikkal.

Saturnusz.

Japán herceg Magyarországon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 5.

Kotufitó japáni császári herceg Bécsből hétfőn délelőtt inkognitóban a komárommegyei Ács állomásra érkezett, hogy a bábolnai és kisbéri állami ménes-intézeteket megtekintse.

A japáni herceget Fujii vezérkari ezredes bécsi katonai attaché, Oshima alezredes és Matsui szertartásmester kísérték, nemkülönben Szapáry Péter császár és kir. kamarás, miniszteri osztálytanácsos, kit a földmivelésügyi miniszter a császári herceg mellé Bécsbe rendelt ki.

A császári herceg, ki rendkívül rokonszenves megjelenésű, 35 éves férfi, délelőtt fél 12 órakor érkezett Ácsra. Itt Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter fogadta őt, francia nyelven üdvözlőlvén, majd bemutatta neki az állami lótenyésztésügyi képviselőit, a bábolnai állami ménes és ménes-birtok parancsnokát, illetőleg igazgatóját.

A társaság ezután kocsira szállt s a magyar viseletű kocsisok által hajtott négyes fogatokon rövid idő alatt Bábolnára érkezett. Itt a japán herceg rövid pihenő után megkezdte

TÁRCZA.

Idegenben.

Irta: Pakots József.

I.

A Promenade des Anglais-n pillantotta meg. Nyugtalanul lóbálta a fehérselyem ernyőjét és nyilván unatkozott. Egy drótonjáró vén angol kísérté.

Mádéfalvy Imre mikor meglátta a szép Solyomnét, igyekezett eltűnni a világos női ruhák és tarka kalapok közt. Szinte menekült. Fél ettől az aranyszőke hajú, kékszemű asszonytól, aki úgy gyászolta meg az urát, hogy talpig fehér ruhába öltözött. Pesten a társaságban azt beszélték, hogy Solyom Gáborné, mikor hírül hozták, hogy férje a szanatórium-ban meghalt, mosolyogva mondta:

— Ma másodszor lettem menyasszony. Most már éini fogok. Eljegyezem magamat az éle tel.

S a temetés után azonnal fehér ruhába bujt. Attól fogva nem is látták más ruhában. Egy francia leánynyal, aki hasonlított is hozzá, végigkóborolta Európát, fürdőről-fürdőre szökött s mikor legkevésbé várták volna, eltűnt.

De csodálatos hire volt azért. Tisztességes asszonynak tartották. A nyári gavallérok, akik körülrajongták, időnkint váratlanul szétrebben-

tek mellőle. Ilyenkor egy-egy vén veszélytelen gavallér került a különös asszony mellé. Emellett unatkozott aztán egy pár hónapig. Atszálló gavallérai nem voltak. Arra, hogy csak egyik udvarlója is átkísérte volna valamelyik fürdőből a másikba, nem volt példa.

— Kár, hogy bolond ez a szép, fehér asszony! — Mondták a férfiak.

Mádéfalvy Imre még leánykorából ismerte Solyom Gábornét. Akkor tán gyűlölte is. Mert szivtelen leánynak hitte és számítónak. Később sajnálta. A beteges, élőhalott Solyom Gábor feleségét lehetetlenség is volt nem sajnálni.

Es most, hogy a nizzai sétányon, a messze idegenben találkozott vele, úgy érezte, hogy fél ettől az asszonytól.

Sietett a szállására. A Hotel de la Mediterranée-ban lakott egy barátjával, akivel itt akadt össze. Ahogy a lépcsőkön fölment, megdöbbsent. Solyom Gábornét találta magával szemközt. Idegesen nyult a kalapjához és boszusan köszöntötte.

A szőke nő föl kacagott. Bizalmasan ragadta meg a kezét és vonszolta magával.

— Bocsánat uram — mondta valami francziás kiejtéssel — ön tévedésben van. Mindjárt észreveszi. Jöjjön csak!

Es elvitte vissza a faszorba. Mádéfalvy Imre nem értette a dolgot. Egyszer csak azt látta, hogy két Solyom Gáborné áll előtte s hogy mind a kettő kacag. Hátul a vén angol igyekezett minél komolyabb arczot vágni.

Mádéfalvy Imre kezdett magához térni. Bántotta a nevelés helyzet és elkomolyodott. De aztán gondolt egyet és megszólalt:

— Irma . . .

Az egyik fehér asszony elpirult. Ahá, ez a Solyom Gáborné! Mert lám, zavart lett a leánynévre. Es most már Mádéfalvy mosolygott.

— Solyom Gáborné, az igazi, újra — kacagott.

— Lám, lám, maga ügyes ember, Imre. Hanem most hadd mutassam be a kisasszonynak. Mademoiselle Charlotte, akibe azért vagyok szerelmes, mert hasonlít hozzám. Jó barátom.

A vén angolról, úgy látszott, megfeledkezett. Mádéfalvy közeledett hozzá.

— Hjah, ugy, a lord! Igen, igen . . . lord . . . lord . . . izé . . . na csak mutatkozzanak be! — kacagott tovább a szép asszony.

A vén angolt bosszantotta az asszony viselkedése. Ugy látszik, a nevet sem tudja még. Erzékenyen fordult sarkon és komoran köszöntötte a társaságot.

— Megyek . . . dolgom van . . . Bocsánat!

— Isten önnel!

Hárman maradtak. Solyomné kipirult arczal fordult Mádéfalvyhoz.

— Meglátja, — mondta vidáman — hogy az én lordom ma bucsut vesz a kapuféltől. Isten vele! — tette hozzá könnyű lélekkel.

a szemlét és *Fadallah el Hedad* Mihály ezredes ménesparancsnok magyarázatai mellett az Arábiából importált, valamint az itt tenyésztett törzsméneket és a párisi világkiállításra szállítandó loányagot tekintette meg, mely a japáni herczeg és kíséretének érdeklődését annyival inkább felkeltette, mert ezt a tenyésztet az abból számos izben Japán részére is vásárolt nagyértékű egyedei útján hirtől már ismeri.

Délután 4 óra felé a császári herczeg az anyakanczákat és csikókat kívánta látni és aztán kocsira szállva a birtok nagyrészét bejárta, miközben az ut mentén felállított tehén csordákat, sertésfalkákat, juhnyájákat, ménesekeket szintén megsejmelte.

Innét a császári herczeg Kisbérre hajtatott, melynek határán *Deser* Gyula őrnagy ménesparancsnok és *Bendl* Godofréd gazdasági igazgató várta. A herczeg és kísérete, valamint a miniszter és tisztviselői a kisbéri kastélyban szállottak meg és a herczeg az esteli órákban a magyar néptánczot is megtekintette.

Ma reggel a császári herczeg kisbéri törzsméneket, anyakanczákat, csikókat, valamint a mezőgazdasági berendezést nézte meg. Miután a földmívelésügyi miniszternek köszönetét, a ménes-intézeti katonai- és gazdatiszti-karnak pedig elismerését fejezve ki, délután 1 órakor Székesfehérváron át Budapestre utazott, hol 6-án estig marad.

TÁVIRATOK.

A király elutazott.

Bécs, június 5. (Saj. tud. távirata.)
Ő Felsege ma reggel Budapestről ideérkezett.

A transzváli háboru.

London, június 5. (Saj. tud. táv.)
A *Daily Telegraph*-nak jelentik Manigoból május 31-iki kelettel, hogy *Mahon* ezredes május 24-én egyesült *Hunter* tábornok csapataival.

A reggeli lapok egy kelet nélküli pretóriai táviratot közölnek, a melyet június 4-én továbbítottak Lourenco-Marquezból s a mely azt mondja, hogy az *angolok be-*

kerítették Pretóriát. A burok nem fognak ellenállni. A polgármester át fogja adni a várost, mihelyt erre formális felszólítást kap.

Brüsszel, június 5. (Saját tud. táv.)
Az itteni transzváli ügyvivőség szerint *Krüger* elnök csak akkor határozta el magát Pretoria kiűtésére, mikor a bur haditanács összes tábornokai azt határozták, hogy a várost nem fogják védelmezni.

London, június 5. (Saj. tud. táv.)
Ma délelőtt 10 órakor *Roberts* lordtól hivatalos sürgöny érkezett, melyben jelenti, hogy az *angolok bevonultak Pretóriába.*

Nyugalmazott főkonzul.

Berlin, június 5. (Saját tud. távirata.)
Focke fokvárosi német főkonzult ideiglenesen nyugalomba helyezték. Utódjául *Lindequist*-et, a német-dél nyugat-afrikai kormányzó helyettesét személték ki, aki most a külügyi hivatal gyarmatügyi osztályában van alkalmazva.

A spanyol államadósság.

Madrid, június 5. (Saját tud. táv.)
Az államadósság konvertálásának sikere igen nagy. Tegnap estig két millió pezeta kivételével, az összes kincstári kötvényeket bemutatták konvertálás végett. A készpénzfizetések meghaladták az 1820 millió pezetát.

A nagyváradi rabbi

az egyetemi czimersértésről.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

Pünkösöd ünnepét a nagyváradi izr. hitfelekezet tagjai is ájtatosan ülték meg. A ziontemplomban ünnepi istentisztelet volt, amely alkalommal *Kecskeméti* Lipót dr. főrabbi beszédének aktuális vonatkozása is volt: átlengette azt a méltatlankodás, hogy a budapesti egyetemi czimersértés ötletéből egyesek nem átalják a zsidóság elleni gyűlölet magvát hinteni szét.

A főrabbi beszédében a pünkösödöt, mint az egyisten hitének születése napját fejtegette, majd rátért a vallás helyzetére a mai korban. Utalt arra a talmudbeli képre, mely szerint a Sinai hegye, midőn a kinyilatkoztatás ormán megtörtént, felemelkedett és a zsidóság alá ment. A hasonlatot folytatva, kifejtette, hogy a zsidóság mai nap is vallásos, fején hordja a láthatatlan Sinai hegyet, érzi a nehéz nyomást, a gyűlöletnek terhét és a tövisszoros sulyát, úgy, hogy sokan csak szenvedéseik által tudják meg, hogy ők zsidók.

Majd rátért arra, a szomorú tünetre, hogy most két hatalmas világvárosban is megbomlott az emberek agya és idegrendszere; sőt hazánk fővárosában is megdöbbenve látjuk, hogy az ifjuság, mely nagy tömegek vezetésére van hivatva, mely a nemzet művelt osztályait van hivatva képviselni: megbódult fővel és szível harcot indit ama polgártársai ellen, akik más valláshoz tartoznak ugyan, de hazafiságban nem állanak mögötte. Az ilyen műveltség, ami erre képes: *nyomorúságos műveltség!*

Ez aktuális vonatkozás után a főrabbi beszédében a hit születése napját kapcsolatba vonta a saját lelki pásztorkodásának épen most betöltött tiz éves fordulójával és buzgó imát mondott a hitközségért és magáért.

A hitközség tagjai a tiz éves fordulót után fölhasználták, hogy ragaszkodásuknak ünnepies kifejezést adjanak a főrabbi szemből.

A küldöttség szónoka: *Mihelfy* Adolf, az ügyvédi karnak érdemes tagja volt, aki lelkes, szép szavakban emelte ki *Kecskeméti* Lipót érdemeit, melyeket a hitközség körül szerzett, melynek színvonala 10 évi lelkipásztorkodása oly magasra emelkedett. Kifejezte a hivesek hálóját, elismerését és szeretetét a főrabbi iránt. A beszédre a főrabbi mély meghatottsággal felelt, megköszönte a spontán jövő üdvözlést és kérte továbbra is hives szeretetét.

Egy hírlapíró beszélt a főrabbi szemből a templomi beszédéről, amiről *Kecskeméti* ezt mondta:

— A vád ellen, hogy az egyetemi czimersértésért a zsidóságot lehetne felelőssé tenni: még nem is tiltakoztam. A magyar-zsidóság sokkal inkább fölötte áll e vádnak, sem hogy még komolyan is kellene vele foglalkozni.

Mademoiselle Charlotte gunyosan mosolygott erre és kacagva ismételte:
— God by!

II.

Mádéfalvy Imre megtagadta önmagát. Ha gyűlölte leánykorában Solyomnét, ha sajnálta, mint asszonyt és félt tőle, mint fehérruhás özvegytől, most, hogy összehozta őket a véletlen, megszerette.

Csupa jóság, gyöngédség volt ez az asszony. A multat nem boylgatta. Csak egyszer, — mikor Mádéfalvy elfeledkezett magáról és ömlengeni kezdett, sóhajtott fel a szép asszony.

— Valamikor maga is gyűlölt engem... Igaz?

Mádéfalvy bosszantotta ez a kérdés. Valami megszügyenülés félet érzett, durván akart felelni. De ekkor látta, hogy köny borítja el az asszony kék szemét és torkán akadt a szó. Bűnbánóan hajolt meg és megcsókolta az asszony kezét.

Az asszony ekkor fölmosolygott. A könyein keresztül alázatosan, esdekelve nézett a férfira és karjait a nyaka köré fonta. Ekkor csókolták meg egymást először. S az asszony elküldte aztán magától.

A csók után néhány napig kerülték egymást. Mádéfalvy újra félt és folyton a mult gyűlölete villant meg az emlékezetében. Egyszer aztán az asszony lejött a table d'hotel-hoz

tarka, virágos ruhában. Mindenki csodálkozott rajt. Ime a fehér asszony már nem fehér asszony.

Mádéfalvy megdöbbsent. Ennek valami jelentősége van. Etkezés után megkérdezte az asszonytól:

— Irma, fölmegegyek magához. Jó?

— Jöjjen!

Mademoiselle Charlotte lent maradt. Bent a puha, illatos asszonyi fészkekben Mádéfalvyt nyugtalanság fogta el. Nem volt magával tisztában. Izgatott volt és valami féltékenység bántotta. Az asszony cigarettára gyujtott és a szemébe mosolygott. Mádéfalvy haraggal nézett rá.

— Mit akar, Irma? — kérdezte szinte durván. — Mit jelent ez a virágos ruha?

Solyom Gáborné elpirult. Aztán eldobta a cigarettát és megfogta a férfi kezét.

— Miért kérdi? En azt hittem, hogy kitalálta.

— Kitaláltam?

— Igen. Ledobtam a fehér ruhát, mert újra asszony vagyok. Eddig menyasszony voltam, az élet jegyese. A fehér ruha illetett meg. Most szeretek, nagyon szeretek. Es asszony vagyok.

Mosolygott, kacagott, amig mondta, a karcsu, lilimoteste reszketett s a szeméből forró köny szökött ki.

Mádéfalvy Imre észre tért. Most már tisztában volt magával, az asszonnyal és minden-

nel. A karjaiba szoritotta a siró-kacagó nőt és boldogan mondta:

— Az enyém vagy!

III.

Egy napon az asszonyt elfogta a *hosszú* Csomagoltatott és kijelentette, hogy megy Pestre. Mademoiselle Charlotte tapsolt az eszmének, mert nagyon szerette Pestet. Bolondult a városligetért, a Stefánia-uti korzóért és sok minden egyébért.

Mádéfalvy egy csöppet sem örvendett a hazautazásnak. Marasztotta is az asszonyt, de az hajthatatlan maradt. Vonatra ültek hát és robogtak hazafelé. Cormonson innen az asszony feltűnő zárkózott volt. Alig beszélt egy-két szót és mikor Mádéfalvy belépett a kocsijába, a köszönését meglepő hidegen viszonzotta. Mádéfalvy odaállt melléje az ablak elé és halkan megkérdezte:

— Mi baja van?

Az asszony türelmetlen mozdulatot tett. Aztán felsőhajtott:

— Különb jobb, ha megtudja — mondta szárazon. — Mademoiselle Charlotte, kérem, hagyjon magunkra!

A franczia leány mosolyogva ment ki.

— Nos? — kérdezte türelmetlenül Mádéfalvy.

— Hát semmi! Csak éppen hogy nem szeretem már, barátom. Egy kicsit későn veszem észre, az bizonyos. Magam sem értem.

A kaszárnya titkaiból.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 5.

Beszterczéről nem mindennapi érdekes-gü históriát jelent tudósítónk távirata.

A Beszterczén állomásozó 63. gyalogezrednél most tartotta meg a szokásos tavaszi szemlét *Stojevits* Milós vezérőrnagy, dandárparancsnok. Ezeket az esztendőnként egyszer tartott szemléken tudvalevőleg joga van minden katonának arra, hogy a szolgálati ut elkerülésével egyenesen és közvetlenül a dandárparancsnokhoz fordulhasson panaszával, vagy kérésével. Katonáéknál nagy a fegyelem, ott bizony sokszor megesk, hogy ha valakinek panaszja van, hát egyszerűen nem engedik meg neki, hogy a felsőbbeknél panaszodjék, közvetlen feljebbvalóit pedig nem szabad kikerülnie panaszával, mert akkor neki lesz baja. Hát arra való azután a tavaszi szemle, hogy ha valakin mégis nagy igazságtalanság esett, ott kiállhasson minden befolyásolástól szabadon és panaszt tehesen. Persze ritkán jut eszébe valakinek élni evvel a joggal, mert tavaszi szemle egy napon van csak, ellenben még háromszázhatvannégy nap ezenkívül is van a legrövidebb esztendőben is, s ezek alatt sokat lehet azért az egyért megszenvedni.

A szemle előtt a századparancsnokok figyelemzetni tartoznak a legénységet a nekik biztosított kiváltságról. Ezt tette Berterczén *Terbojevics* kapitány is. Megkérdezte:

— Akar valaki panaszra menni holnap a brigadéros ur elé?

— Én akarok — felelte egy *Ducl* nevű őrvezető.

— Miért? — kérdezte a kapitány.

— Jelenteni akarom, hogy kapitány ur igazságtalanul bánik velem.

— Jól van, — volt a hideg felelet.

Másnapra *Ducl* naposnak rendelte a kapitány. Reggel piacra kellett mennie bevásárolni, azután mikor visszatért, bezárta a kapitány egy fászkamrába, hogy ne mehessen a generális elé panaszra.

Stojevits generális megjött a kaszárnyába. Jöttét háromszoros kúrtszó jelezte. Az ezred parádében állott a téren, a melynek végében volt az elzárt őrvezető ideiglenes zárkája. A kúrtnel hallatára *Ducl* torka szakadtából ordítani kezdett:

Ott, Nizzában még szerettem. Még mikor elindultunk, azt hittem meg tudnék halni magáért. Nem értem magam. Ahogy közeledünk hazafelé, mindinkább félek. Félek magamtól.

Reszketett az asszony. A szemét lassan-lassan köny lepte el. Esdekelve nézett a férfira.

— Bocsáss meg Imre. Nekem is fáj, hogy be kell vallanom. Tartozom ezzel neked és magamnak. Sajnálom.

A férfi keserűen kaczagott fel.

— Ertelek Irma. Félsz. Az emberek rossz nyelvétől, a megítéltetéstől. Olyan vagy, mint minden asszony.

Az asszony szomoruan rázta a fejét.

— Nem. Hát törődtem-e valamikor az emberekkel? Hát nincs-e rossz hírem? És mit bánom én! De nem szeretlek. Hiszen feleségül is vennél. Ugy-e? De hát nem szeretlek. Nem. Bocsáss meg.

Megragadta a férfi remegő kezét.

— Nézd — folytatta ismét akadozva — már kezdem érteni magam. Ott, kinn, az idegenben szerettelek. Mert legközelebb voltál hozzám. Annyi idegen közt. De most, hogy közeledünk... az otthonhoz... Bocsáss meg... nem vehetek róla... nem tudtak szeretni...

Mádéfalvi Imre komoran bámult ki az ablakon A keze ököbe szorult és keserűen mondta:

— Hát most mit akarsz csinálni?

— Semmit... sóhajtott az asszony. — Felveszem a fehér ruhámat...

— Herr general ich habe eine Beschwerde! De a hangos kúrtszótól nem hallatszott a hangja. Később azonban, mikor a tábornok a legnagyobb csendben végiglépett az ezred arczvonala előtt újból kiabálni kezdett *Ducl*:

— Tábornok ur, panaszt akarok tenni!

Stojevits tábornok meglepetve bámult a különös jelentkezésre. *Terbojevics* kapitány pedig sápadt lett, mint a fal. A tábornok felnyitatta a fászkamarát, kibocsájtatta az őrvezetőt s az egész tiszti karral együtt szobájába rendelte.

A kihallgatáson a legény mindent elpanaszolt a tábornoknak, a ki a panaszokat annál nagyobb figyelemmel hallgatta, mert valószínűnek találta maga is, hogy nem ok nélküli zárta el a kapitány erőszakkal az őrvezetőt a panasztevéstől.

Terbojevics kapitány ellen megindították a vizsgálatot.

A zugligeti katasztrófa.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 5.

A tegnap este Budapesten történt villamos vasuti szerencsétlenség sebesültjei, a kik valamennyien a Szent János kórház sebészeti osztályán fekszenek, ma már jobban érzik magukat. A kórház igazgatója: *Ludvik* Endre dr. a kórházi orvosokkal többször meglátogatja a betegeket, a kik rövid idő múlva egészségesen hagyhatják el a kórházat.

A nyolcz beteg közül legsúlyosabb az állapotja *Maurer* Annának, *Maurer* János szabómester feleségének, a ki úgy látszik, agyrázkodást is szenvedett zuzott sebei kívül.

A szerencsétlenség halottjai közül eddig hárman fekszenek a törvényszéki orvostani intézetben. Es pedig a tescheni *Fábry* Alfrédné, a kinek férje a vasuti felügyelő s Jenő 8 éves fia a kórházban van, azután *Scheider* Kálmán 24 éves kereskedőseged, s egy fiatal asszony, a kiben ma reggel hozzátartozói *Groman* Gyula könyvkötő 29 éves feleségére szül. *Bauer* Karolinára ismertek. A negyedik halott: *Brandweiner* Mór főmérnök még a János kórház halottas házában fekszik s valószínűleg ott is boncolják föl. A többi három halott boncolását illetőleg a törvényszék még nem rendelkezett, de minden valószínűség szerint holnap délelőtt megy az végbe.

A bonczatani intézetben valóságos bucsujárás volt ma egész délelőtt. Mindenki hozzája tartozóját, ismerőst akarta látni, amit természetesen nem engedtek meg.

(Az öcs halála.)

A szerencsétlenség színhelye még most ugyanolyan, mint tegnap volt. A felborult kocsi még ott fekszik az uttesten, s a közlekedést a Szép-Ilonától a végpontig átszállással bonyolítják le.

Szemtanuk állítása szerint megható jelenet folyt le akkor, mikor a szerencsétlenség megtörtént s a kiugrott kocsi után következő vagon utasai leugrottak. Az elsőt ült a szerencsétlen véget ért *Scheider* Kálmán, a másodikon bátyja, Sándor. Az idősebbik a szerencsétlenséghez sietett s ott látta a kocsi alatt Kálmán öcscsét, a ki fájdalmas tekintetet vetett rá. Beszélni nem tudott.

Mikor kiemelték a kocsi alól, még élt, de a mint bátyja karjai közé került, nagy sóhaj-tással kiszenvedett.

(A szakértői szemle.)

A szakértői szemlére ma délben ment ki *Saly* vizsgálóbíró vezetésével az arra hivatott bizottság, hogy kiderítse, mi módon indult meg tulajdonképp a kocsi a meredek lejtőn. Az ed-

digi vélemény abban öszzpontosul, hogy a kocsi nem volt fékezve — a mi azonban valószínűtlen, mert az akkor nyomban visszazaladt volna, a mikor azt a vezető elhagyta — vagy hogy a közönségnek tömeges rohama következtében előállt rengéstől indult meg.

A letartóztatott kocsi-vezető *Tamás* István, ma egész délelőtt *Tóth* János fogalmazó előtt állt, s részletesen előadta a szerencsétlenség előzményeit. Ő mikor a parancsot megkapta az indulásra, felakart szállni a waggonra, de a közönség valósággal letaszította a lépcsőről. A következő pillanatban a kocsi elindult, s örült sebességgel száguldott lefelé. A vezető rohant utána, de már el nem érte. Minden jel arra mutat, hogy a szerencsétlenséget a közönség magaviselete idézte elő.

(A szerencsétlenség színhelyén.)

A szerencsétlenség színhelye ma délelőtt valóságos bucsujáró hely lett. A Zugligetből, a Svábhegyről és az egész környékről, a ki csak tehette, elment arra a helyre, a hol a rémes katasztrófa történt. Az öszszezuzott villamos kocsi körül elegáns világos ruhába öltözött hölgyek állnak kíváncsian és élénk beszélgetést folytatnak a kocsit őrző rendőrökkel és villamos vasuti alkalmazottakkal.

A kocsi maga borzalmas pusztulás képét mutatja. Teljesen jobb oldalára dülve fekszik. Az első perron egészen öszszezuzódott, a padok darabokra törtek, még a tetőt tartó oszlopok is széthasadoztak. Benn a kocsiban itt is, ott is nagy vértócsák mutatják a szerencsétlenül járt utasok fekvő helyét. A kocsinak mind a négy kereke be volt fékezve. Csakhogy akkor, a mikor a tömeg megrohanta, valaki a féknek neki dőlnetett és így a fék két fokkal kinyitott. Ez a fölengedés elég volt arra, hogy a kerekek annyira-mennyire forogni tudjanak, a mit természetesen a lejtős-ut nagyon elősegített.

(Egy szemtanu elbeszélése.)

A szerencsétlenségről *Renner* Oszkár gépészmérnök, tartalékos tüzérhadnagy, a ki az egész dolognak szemtanuja volt, a következőket meséli el:

— Nyocz óra tájban a villamos vasut végállomáson fölakartam szállni egy kocsira. A közönség tolongása azonban oly nagy volt, hogy egy-egy helyért valósággal harcolni kellett volna. Ezért jobbnak láttam, hogy gyalog induljak utnak, remélve, hogy majd a Hűvösvölgyi vonal egyik kocsiján küzködés nélkül kapok helyet.

Meglehetős sebesen mentem végig a sinek mellett, a mikor épen a Virányos-ut sarkán hallottam, hogy egy kocsi jön mögöttem. Hátrafordulva csodálkozva láttam, hogy a kocsi, a melyen nem volt kocsivezető, szédületes sebességgel robog lefelé. A kocsi másodpercnyi sebesség-gyarapodását, gyorsulását, legalább száz méterre becsültem. Csodálkozásom azonban alig egy pillanatig tartott.

A következő pillanatban, mintegy tíz lépésnyire tölem, a kocsi valósággal fölugrott. Körülbelül 25 cm. magas lehetett az ugrás. Azután a kocsi jobbra hajolva, a két jobb oldali keréken a sinekből kiugorva rohant tovább, mély barázdát szántva a földben. Mintegy 30 méternyi futott ilyen módon, a mikor neki-ütközött a 244. számú felsővezeték-oszlopnak és teljesen jobbra feldült. Az oszlop, a mely 10 cm. átméréjű 8 mm. vastagfalú hengerelt vascsőből készült, az ütés ereje alatt egészen elhajolt. A fölborulás pillanatában egy asszony, a kiről később megtudtam, hogy *Fábry* Alfrédné volt, a jobb oldalom leakart ugrani, azonban a kocsi reá zuhant.

Egy pillanatig mély csend volt és én ma-

gam is megdermedve állottam. Azután tört csak ki az a vérfagyasztó sikoltozás és jajveszékés, a melynek lármája összegyűjtötte a környékbelieket.

En egyenesen a földön fekvő asszonyhoz rohantam és nagy nehezen kihúztam a romok alól. Balarcza, feje borzalmasan össze volt zuzva. Még csak a jobb karját tudta fölemelni, azután lélekzett egyet és karjaim között meghalt.

A mentők bámulatos gyorsan jelentek meg a helyszínén, 20 perc múlva már ott voltak, hogy teljesítsék nemes feladatukat.

(Interpelláció a Házban.)

Az ellenzéki képviselők ma este elhárították, hogy a közúti villamos vasuton történt szerencsétlenség miatt a Házban interpellálni fognak, s miután a felügyelet az egész közúti hálózaton nagyon laza, mondhatni semmi, kormánybiztos kiküldését fogják sürgetni, a ki a kezelést megvizsgálja.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Görög rabszolga, operette.
Csütörtök: Görög rabszolga, operette
Péntek: Szünet.

* **A görög rabszolga** bemutató előadása iránt igen nagy a közönség érdeklődése. A jegyeket ma oly nagy mennyiségben vásárolták, hogy a téli színház nézőtere már tele lenne. A színházszámit is erre a nagyfokú érdeklődésre, mert olyan előadást akar bemutatni, a milyen régen volt Aradon. A próbák minden nap folynak Sidney Jones e híres vidám operettjéből. Ma is teljes diszlettel próbálták végig és a bemutatás napján reggel fél 9 órakor kezdődik a főpróba, mely csak annyiban fog elütni az esti bemutatótól, hogy a villamvilágítás fényét és az énekesnők káprázatos jelmezeit fogja nélkülözni. A bemutató előadás főbb szereplői: *Felhő Rózsi* (Iris), *Rédei Szidi* (Aspásia), *Kőrösi Gizella* (Antonia), *Tolnainé* (Melanopis), *Diomed* a görög rabszolga *Érczkövy Károly* Heliodorus a bűvész *Andorffy Péter*, *Marcus Pompinius*, a a préfectus *Fenyéry Mór*. *Archiág* a szobrász *Boda Ferencz* lesz, jegyek a bemutató előadás napján is a téli pénztárnál este a nyári színházban válthatók.

* **Turchányi Olga** legközelebbi szerepe e hét végén *A végrehajtó* francia vígjátékban lesz. A párisi kokott hatásos szerepében lép fel, melyben a kaczer pikantériát finomsággal vegyest lesz alkalma kifejtetni. Az ő Cyprienjét méltó érdeklődéssel várhatja a közönség.

* **A bibliás asszony** a télen sok derűtséget szerzett a közönségnek. A nyári színházban kissé bágyadtabb volt, de emelte a hatást a színes „villanyfény, amely a második felvonás nagy tablóját tündéri világításban ragyogtatta. *Felhő Rózsi*, *Rédei Szidi* és *Tolnainé* régi jó kedvvel és ügyességgel játszottak, az énekesrészekben pedig zajos tapsokat arattak. Jóízű volt *Andorffy, László, Érczkövy* és *Gáthy*. kik mindannyian ügyeskedtek. — A szép számban megjelent közönség jól mulatott az előadáson és ez nemcsak az egyes szereplők, hanem különösen a rendező (*Andorffy*) érdeme.

* **Az Oratórium-egylet** holnap, szerdán este 8 órakor próbát tart, melyre a tagok figyelmét felhívja az elnökség.

Zsaroló vasuti ellenőr.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

A szegedi üzletvezetőség palotájában napok óta híre járt, hogy egy vasuti ellenőr sajnálatos megtévelyedésnek lett az áldozata. Arról volt szó, hogy a gazdasági előadó egy bérleti dologban az egyik pályázótól nagyobb összegű pénzt fogadott el azért, hogy a bérletet a pályázó kezére játsza. Ezt a sajnálatos hírt később a vizsgálat beigazolta, mire a vasuti hivatalnokot azonnal fölfüggesztették állásától.

A vasuti ellenőr panaminójáról, amelyet a beavatottak nagy sajnálkozással vettek tudomásul, tudósítónk a következőket jelenti:

A szegedi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában kezelik az üzletvezetőség területébe tartozó vasuti pályaházak vendéglőinek a bérletét is, amelyeket rendszerint pályázat útján szoktak a vállalkozóknak kiadni.

A vasuti vendéglők közül legutóbb a temesvár-józsefvárosi állomás restaurációjára írták ki a pályázatot, amelyben *Lichtscheindl Gyula* odaváló vendéglős is részt vett.

Ezeket a bérbeadási ügyeket az üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályának gazdasági előadója, *L. I.* vasuti ellenőr kezeli, aki ezen legutóbbi bérletnél meg nem engedett magánjövendelmet csinált ki magának. Az ellenőr t. i. 440 koronányi összegig megszarolta a nevezett vendéglőst oly föltétellel, hogy ennek a sápnak ellenében a kezére fogja játszani a vendéglő bérletét.

A szerencse azonban nem kedvezett a panaminónak, mert a visszaélést fölfedezték s tüstént vizsgálatot rendeltek el a megvesztegetett ellenőr ellen. A vizsgálat, amelyet *Szigeti főellenőr* vezetett, a panaminó vádját teljesen beigazolta, aminek következtében az ellenőrt állásától azonnal fölfüggesztették.

A fölfüggesztés híre hamar elterjedt az üzletvezetőségi palotában, ahol mindenütt részvétellel értesültek az ellenőr megtévelyedéséről, amely aránylag nem jelentékeny összeg miatt ugye lehet egész pályáját tönkreteszti.

A panaminó ügyében az államvasutak szegedi fegyelmi hatósága már holnap meghozza ítéletét a megtévelyedett ellenőr fölött.

Egy csaló, akit megcsaltak.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 5.

Egy szerencsétlen ember lett öngyilkos a fővárosban. Kereskedő volt, s hogy sok hosszú év tisztességes, de hiábavaló munkája után teljesen elborította az adósságok árja, megtört benne a becsület, s már nem szokatlan uton, hitelezői kijátszásával akart a pusztulásból menekülni. De a bűnben is üldözte a szerencsétlenség: azt hitte ő csal, pedig őtet csalták meg, úgy, hogy neki semmije sem maradt. A nyomoruság és a börtön egyszerre nyújtották felé karjaikat, s ekkor az utolsó mentőeszközhöz fordult: föbelötte magát.

Salzer Jakabnak hívták. A kerepesi uton volt évek óta férfi és női divatáru üzlete. Az utolsó idők rettenetes gazdasági viszonyai teljesen tönkretették. Áruraktárán veszteséggel kellett tudnia, csak hogy forgalma legyen, s így ideig-óráig huzza a végső pusztulást. Azután mindenféle ravaszsággal igyekezett új árukat szerezni, s a hitelezők félrevezetésével sikerült is neki mindig új árukat kapni, mikor már rég fizetéképtelen volt.

Ötvenezer korona fedezetlen adósága volt az utolsó időkben *Salzer*nek és a hitelezők kezd-

ték erősen szorongatni. Egynek-kettőnek fizetett, de azután nem bírta tovább.

Nagy nyomoruságában ekkor arra gondolt, hogy ha már így is, úgy is csőd előtt áll, legalább megmente magának annyit, a mennyit lehet. Avval nyugtatta meg magát, hogy mások is így tettek, azután meg csőd esetén sehogy se kapnak a hitelezők ugyse semmit.

Tervének kivitelére talált büntársat is. *Harmincezer korona értékű áruraktárát eladta Schlesinger és Schönfeld* c égnék nyolcezer koronáért. egész formasierü szerződést kötöttek, írásba is foglalták, beleírván, hogy a vételárat a vevő cég megfizette, az eladó átvette. Aláírták a szerződést, azután június elsején esti 11 órakor elmentek a boltba és a *Schlesinger és Schönfeld* cég emberei elszállították egy éjszaka az egész berendezést. A falakon kívül nem maradt ott semmi.

Másnap reggel jelentkezett *Salzer* a pénzürt. A vevő cég erre a szerződést mutatta neki, a melyben elismeri, hogy megkapta a nyolcezer koronát. *Salzer* kért, könyörgött, majd fenyegetődzött. Erre rövid uton kidobták.

Mit volt mit tennie? Ő akarta a hitelezőit becsapni, s ő csapódott be, elveszítvén azt is, a mije volt. Az épenséggel nem vigasztalta, hogy vele együtt a hitelezői is meg vannak csalva. Feljelenteni nem merte a doigot bűnösége tudatában, s végre is úgy találta, hogy itt már csak a halál mentheti őt meg. Revolvert vett és föbe lötte magát. Azonnal meghalt.

A hitelezők azonnal rájöttek a történetekre és megbízták *Herzfeld* Samu dr. ügyvédet a bűnvádi feljelentés megtételével. A feljelentés ma meg is érkezett az ügyészséghez, s ebben a *Schlesinger és Schönfeld* cég bűnrészességgel van vádolva. A nyomozás folyik.

Revolverrel leterített bikaviadorok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 5.

A francia népnek körülbelül egy temperamentuma van a spanyollal. Éltető elem minkettőnek az izgalom, a szenvedély, a maról holnapra való élés, még pedig a jól élés, olyan formában, hogy a kenyérhez meglegyen a felpeszditő szórakozás is. Ha egy nap a spanyol, vagy a francia, kedvére ki nem mulatja magát, azt a szerencsétlen napot még az emlékezetéből is kitorli. Valósággal a vér viszi őket az élet forgatagába.

Sok lévén a közös vonás, természetes, hogy a francia csakhamar eltanulta spanyol szomszédjától annak legizgalmasabb játékát, bikaviadalt. Eddig Spanyolországnak kizárólagos specialitását képezte ez a véres, szinte elundorító mulatság s ma már az apró francia falvakban is rendeznek életrevaló impresszáriók bikaviadalokat.

Pünkösöd hétfőjén *Deuili*-ben tartottak nagy-szabású bikaviadalt, mely azonban igen szokatlanul fejeződött be, mint azt alább következő tudósításunk elmondja:

A czirkusz zsufolásig megtelt. Már vagy három bikát kifárasztottak a banderillerók, a toreádorok s az elegáns espada is, kinek egy merész szurással kell halálra sebezni a vértől tajtékzó, megdühödött bikát, remekül teljesítette kötelességét. A holtra sebzett szegény állatokat az izgatott tömeg ordítása közt húzták ki a czirkusz mögé. Végezetül bevezettek egy hatalmas, szerfölött erősnyaku bikát, hogy annak megölésével fejezzék be méltóan a napot.

Megkezdődött az ömbertelen hajszja. Lovasok és gyalogosok vállvetve igyekeztek azon, hogy lehetőleg felbőszítsék a bikát. A lovak

egymásután estek áldozatul a dühödtt állat szarvainak, a közönség izgatottsága egyre magasabb fokra emelkedett; tomboltak, ordítottak, kendőiket lobogtatták. A bika sebeiből csurgott a vér, bögve keresett újabb és újabb áldozatot.

Még mindig erősen tartotta magát, pedig már akkor a czirkusz egész személyzete a porondon volt. Ugyszólván tehetetlenül állottak a tüzes habot tajtékzó, vérben forgó szemű bika előtt, a melynek háta alig látszott már a bele dobott zászlós nyilaktól és szigonyoktól.

A matadorok felháborító kegyetlenséget követtek el, hogy a szerencsétlen állatot leterítsék. Mikor már a bikát le kellett volna ölni, annyira ügyetlenkedtek, hogy az egész közönség felzudult és ha a bika ott nincs, valóságosan a matadorokra rohan. Az a vergődés, melyet a nyomorult állat irtózatossá kinjában végbevitt, kihozta sodrából a publikumot s elkezdte a matadorokat hajigálni azzal, a mivel érte.

Egyszerre a nézők tömött sorából *lövés dördült el*, melyet nyomban követett másik kettő. Két matador súlyosan megsebezve bukott össze a porondon, közvetlenül a végsőt hörgő állat mellett.

A lövések zaja óriási pánikot okozott. Kiderült, hogy *Aquels* nevű svéd ember terítette le a matadorokat jól irányzott revolverlövésekkel. Persze, hogy letartóztatták. Azzal védekezik, hogy a bikaviadorok ügyetlensége, főleg pedig állatkínzása feletti felháborodásában lőtt a porondra és csak azt sajnálja, hogy valamelyik matadornak ki nem oltatta az életét.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Június 10. A kisjenői izraelita népiskolához tartozó növendékek júnialisa (Háda erdő.) — Az aradi kőműves, kőfaragó, kőterítő betegsegélyző és temetkezési társulatának júnialisa (Csálai erdő.)

Június 17. Az aradi tanítók népnepélye (Városliget.)

Június 23. Az aradi felső kereskedelmi iskola növendékeinek táncvizalma (Városliget.)

Július 1. A Meteor kerékpárklub népnepélye (Városliget.)

Július 15. Az aradi dalegylet népnepélye (Városliget.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népnepélye (Városliget.)

(=) Két júnialis. Vig élet lesz holnap, szerdán a városligetben, hol a Templom-utcai elemi leányiskola növendékei tartják meg tavaszi multságukat. Holnapután csütörtökön pedig az összes elemi fiú iskolák júnialisa lesz a Csála erdőben.

(=) Az *uj-szt.-annai ifjuság* pünkösdi másod napján *Albert Péter* aradi zenekara mellett *Zimmermann István* nagy vendéglőjében sikerült táncestet rendezett, melyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Allerhand Károlyné, Andra Miksáné, Benyocz Ferenczné (Pankota), Daminger Józsefné, Hacker Jakabné, Kramer Istvánné, Mészárik Jánosné, Mészárik Istvánné, Merkle Józsefné, Maurer Edéné, Meier Nándorné, Pasztercsák Jánosné, Szauer Józsefné, Szeiler Jánosné, Szánducz Istvánné, Wolf Jánosné, Zimmermann Károlyné.

Leányok: Auer Teréz, Daminger Kati, Gál Agnes, Hacker Eszti, Hübner nővérek, Herman Emma, Kramer Paula, Martin Mariska, Merkle Anna, Maurer nővérek, Jesztl nővérek, Kohn nővérek, Pasztercsák Ilonka, Stieger Mari, Strohhecker Zsuzsa, Takács Mari, Totterer Anna, Zimmermann Lencsi, Szeifer Teréz, Szanduer nővérek, Auer Janka.

(=) *Kőművesek júnialisa.* Az aradi kőműves, kőfaragó, kőterítő betegsegélyző és temetkezési társulat június hó 10-én, vasárnap a csálai nagyerdőben a betegsegélyző pénztár javára két zenekar közreműködése mellett jótékony célú zártkörű júnialist rendez. Beléptéj: Személy-jegy 80 fillér. Családjegy 1 korona 40 fillér. Táncz kezdete délután 2 órakor. Indulás reggel 8 órakor Valenta András Tököllyéri vendéglő helyiségéből.

Hajókatasztrófa a Dunán.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 5.

Borzasztó szerencsétlenség történt tegnap *Foktő* mellett a Dunán.

Egy iparos legényekből és leányokból álló társaság csolnakon kirándult a szomszédos dunai szigetre, s ott mulatott egész nap. Estére kelve a társaság kissé beborozott állapotban ült újra csolnakba, hogy visszavegessen a faluhoz.

Alig hagyta el a könnyű csolnak a sziget sorát, észrevették, hogy szemközt jön egy nagy vontató gőzös. A leányok ijedten kérték a legényeket, hogy forduljanak vissza, s várják meg míg a gőzös elhalad, de azok minden józanság ellenére haladtak a megkezdett uton, hogy eléje vágjanak a gőzösnek.

Sikerült is elkerülniök a közvetlen veszedelemet, de még mielőtt partot értek volna egy vonalba érkezett velük a gőzös, s óriási hullámai egy pillanat alatt felborították a könnyű lélekvesztőt.

Irtózatossá jajveszékelték a társaság tagjait. Két jó uszó leányban volt annyi lélekjelenlét, hogy a felborult csolnak után kaptak, s azt ismét visszafordították, azután a mentéshez fogtak. Egy leányt sikerült is kimenteniök. Közben a segítségkiáltásokra a vontatógőzösről lebecsajtották a mentőcsolnakot, de már későn. *Három leány és két legény nyomtalanul eltűnt.*

A kimentett embereket a mentőcsolnak matrózai szállították partra. Azután még jó ideig kutatták a szerencsétlenség színhelyén a Duna vizét, hogy a vízbe fulltak holttestét kihalásszák, de nem akadtak nyomra.

Foktő faluban nagy siralmat okozott a katasztrófa híre. A lakosság apraja, nagyja a Duna partjához rohant s ott leste izgatottan nem vet-e ki a víz valahol holttestet. A kiknek hozzátartozói voltak az eltűntek, csolnakra szálltak s órányira leveztek a Duna sodrában de hasztalan.

A part menti összes községek hatóságait értesítették a szerencsétlenségről, és mindenütt vigyáznak, hogy ha az öt holttest felbukkana, kihalásszák azokat.

A nyomozást megindították, de a megmenekültek maguk bevallották a kihallgatás alkalmával, hogy egyedül csak az ő könnyelműségük az oka a bajnak, s a vontatógőzöst semmi felelősség nem terheli, sőt ellenkezőleg a mentésben annak nagy része van.

Lázadás egy faluban.

(Izgató erdőőrök.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 5.

A napokban megirtuk, hogy *Pojen* Krassószörénymegyei községben lázadás ütött ki, melynek elfojtására a környékbeli csendőrséget összpontosították. A nagyszabású zendülésről ma a következő részleteket kaptuk:

A lázadási hajlam a lakosság között már régóta lappang a *Ciaca* nevű határrész miatt. A lakosság rég rossz szemmel nézi, hogy szerintük az őket illető határrészt *Von der Osted* Leopoldina földbirtokosnő „bitorolja.”

Elkeseredésük a múlt hó 30-án tetőpontra hágott, mert megtudták, hogy a grófnő e határrészt felmérteni akarja s a miatt az említett napon a grófnő megbízásából a fölmérés eszközlésének meggátolása végett mintegy 50—60 pojéni lakos a határrészben elrejtőzött s várta a fölmérőket.

Május 30-án reggel a grófnő megbízásából *Scheffer* János erdőész, *Draguneszku* János és *Krausz* Géza erdőőrök, uradalmi alkalmazottak

a határrészben csakugyan megjelentek s a fölmérést eszközölni akarták, de az elrejtőzködők közül 5—6 egyén karókkal fölfegyverkezve, az erdésznek utját állta és a fölmérést nem engedték foganatosítani. Az erdőész saját fegyverét megtöltötte és az erdőőröknek is *elrendelte a fegyverek megtöltését*, s így folytatta a fölmérést.

Ekkor *Dreguneszku* János erdőört egyik pojémi lakos karóval *fejbe ütötte* s az menten összeesett, a másik erdőőr a karjára kapott könnyű ütést, ki azonnal elszaladt. Ekkor a bokrokban elbujva volt többi pojéni lakos is előjött s az egyedül maradt erdészt megtámadták, ki közéjük lőtt, de csak *Povelagy* Toma inguját találta. Többet nem lehetett, mert a tömeg nekiesett s úgy elverték, hogy életveszélyes sérülésekkel szállították haza a később megjelent uradalmi emberek.

Az értesített csendőrség egy járőrt a rend és csend helyreállítása végett kirendelt, a facketi szolgabíróságnak és a lugosi csendőrszárnyparancsnok azonnal jelentést tett, minek folytán *Fialka* Károly alispán és *Schönenfeld* László főszolgabíró a helyszínére kiszállt, a csendőrség részéről pedig karhatalom gyanánt 20 csendőr összpontosított *Firts* hadnagy parancsnoksága alatt, kik a rendet helyreállították és a lakosságot lecsendesítették.

A nyomozás során kiderült, hogy a népet a két erdőőr izgatva fel és azok értesítették a fölmérés eszközléséről s a nép által reájuk mért ütések csak színlegesek voltak.

Huszonegy pojéni lakost, mint főbűnöst elfogtak s a rendet helyreállították. A csendőri karhatalom elvonult, de az őrs létszámát 10 csendőrré emelték föl.

Halál a váróteremben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

Borzasztó jelenet színhelye volt ma az aradi pályaudvar másod osztályu váróterme, hol egy fiatal ember élete ért nem közönséges módon véget. *Balog* István 18 éves tanuló halt meg itt *tüdővérzésben*, melyet *nyolcz nap előtt a mellének irányzott lövéssel önkézüleg idézett elő*. A délután 4 órakor történt haláleset nagy izgalmat keltett az állomáson, mely éppen ebben az időben a sűrűn érkező-induló vonatokat miatt telve van utasokkal. A dolog részletei a következők:

Balog István makói születésű fiú, a lippai kereskedelmi iskola első osztályos növendéke, nyolcz nap előtt revolverrel *mellé lötte magát*. A lövés veszedelmes belső sérülést okozott, de nem volt feltétlenül halálos és a fiú állapotában a gondos ápolás alatt, javulás mutatkozott. Az öngyilkossági kísérlet hírére Lippára utazott a fiú anyja, ki egy makói jó módú szabó felesége s ő ápolta.

Ma azután annyira jobban lett a beteg, hogy anyjával haza indult Makóra. Ezen utjuk közben érkeztek meg Aradra délután 4 órakor s itt kiszálltak, hogy a 16 percz múlva Makó felé induló arad-csanádi vasutak vonatával tovább menjenek. Az any a fiát a másod osztályu váróteremben helyezte el, maga pedig a pénztárhoz ment jegyet váltani.

Isszonyu meglepetés érte, mikor a jegyekkel a váróterembe lépett. *Ott látta fiát hatalmas vértócsában a földön hörögni*. A szerencsétlen fiatal embert, míg az asszony távol volt tőle, *tüdővérzés* érte, még pedig olyan erős foku, hogy orrán száján óriási sugárban ömlött a vér.

Azonnal orvosért küldtek s nyomban meg is jelent *Tisch* Mór dr. kerületi orvos, ki, bár életben találta még a fiut, de már nem segít-

hetett rajta. Néhány percnyi küzdelem után meg is halt.

A jegyzőkönyvet *Murády* Álmos rendőrhadnagy vette fel az esetről, ki az orvossal együtt konstatálta, hogy a halál oka a nyolcz nap előtt elkövetett, most már befejezetté vált öngyilkossági kísérlet volt. Hogy mi vitte a szerencsétlen fiatal embert tetteire, nem tudják. Az iskolában jól tanult, tanárai szerették s most, mikor nagy betegen feküdt Lippán, többször meglátogatták. Mikor az anyja, nyolcz nap előtt, tettének elkövetésekor faggatta, csak ennyit mondott:

— Így volt rendelkezve.

Balogné táviratilag értesítette a fia haláláról az apját. Az öngyilkos holttestét a halottas kamarába vitték, honnan Makóra fogják szállítani s ott temetik el.

HIREK.

Veszedelmes konfetti.

— Panasz a közönség köréből. —

Konfetti. Ez a szó Európa délvidékén virágot, czukorkát jelent, nálunk pedig papirrongyot. Hanem azért nekünk éppen arra jó, a mire a délvidék farsangoló népe használja.

De mégsem egészen. Arra is jó, hogy ha népünnepélyek alkalmával kéznél van egy-két orvos, annak dolga akadjon; no meg arra is, hogy a hölgyeket másnap elfussa a méreg, midőn a tréfa hevében drága kalapjuk tolla és diszei közé dobott papirdarabokat csak nagy küzdelem után bírják kipiszkálni.

Mikor ezt a kirohanást az apró papirrongyok ellen megtesszük, tanunk rá az ég, hogy egyáltalán nem akarjuk lerontani a konfettivel kereskedő emberiség jövedelmét, csak az igazat írjuk meg — egy bájos kisasszony felkérése alapján. Ez a kisasszony panaszolja, hogy a pünkösdi népünnepén neki és két más társnőjének a sör-pavilonban úgy a szemébe dobták, az apró konfettit, hogy *Issekutz* dr.-t kellett megkérni, szabadítsa meg őket a bántó, a gyötrelmes fájdalomtól, mit a szemükbe hullott papirrongy okozott. Olyan hölgy is volt, a kinek megdagadt az ajka, mert hát tudnivaló, hogy némelyik konfetti-papir mérges anyagokat tartalmaz, mi ha az ajakra hull, igen veszedelmes lehet.

Ime, ezért szólalunk fel a konfetti ellen, melyet Ós-Budavára hozott divatba, egyetemben más frivolitásokkal, a miket azóta a jó vidék is majmol.

Olaszországban a konfettizés egy udvarias tény, mely a lakosság szokásának felel meg. Nálunk nem. Ellenkezőleg az ünnepélynek, az időtöltésnek inmorális tartalmat ad és pregnans kifejezése annak a szellemnek, a mely ma divatos és a mely minden eszközt jónak talál arra, hogy üzérkedő étvágyát kielégíthesse.

A konfetti az időtöltésnek olyan fatyuhajtása, mint a kereskedelemben az imitáció, az irodalomban a ponyva, a társaságban a pikantéria, az iparban a fusermunka, a művészetben a seczesszió.

Erzi ezt nálunk a közönség komolyabb része, a mely rendesen távol marad a konfettizés színhelyétől.

Különböztetjük, hogy ámbár nem félünk annyira a konfettitől, mint a hadügyi budgettől és nem tartjuk olyan veszedelmesnek például, mint az indiai pestist, mindazonáltal őszintén óhajtjuk, hogy a jó izlés nevében még a népünnepélyek-

ről is számüzve legyen ez az idegen szokás, mely nekünk semmiképen sem áll jól.

— **Királyunk Münchenben.** Mint tudósítónk bennünket telefonon értesít, Albert trónörökösnek Erzsébet bajor főhercegnővel való esküvőjén királyunk és Vilmos német császár is résztvesznek Münchenben.

— **Az aradi képtárlat.** A Nemzeti Szalón képtárlatában ma is élénk volt az élet, amire a Lyceum nagytermében kiállított festmények rá is szolgálnak. A mai nap folyamán újabb vásárlás is történt. *Varjassy* Árpád kir. tanfelügyelő megvette *Urhegyi* Antal aradi tanítóképző intézeti tanár két szép festményét.

— **Hatvannégy összeférhetlenség.** A képviselőház elnökehez máig 64 képviselő ellen jelentettek be összeférhetlenséget. Az elnökség a bejelentéseket kiadta a összeférhetlenségi bizottságnak, mely legközelebb megteszi véleményes jelentését az összeférhetlenségi esetekről a Ház előtt.

— **Választás az izraelita hitközségben.** Az aradi izraelita hitközségben ma töltötték be a *Nemess* Zsigmond dr. lemondása folytán megüresedett választmányi tagsági helyet. A választás délután három órakor vette kezdetét a hitközség tanács termében *Mandl* Vilmos dr. választási elnök vezetése alatt. A választás iránt nagy érdeklődést tanúsítottak a hitközség tagjai, amennyiben a délután öt órára kitűzött záróráig 104 tag szavazott le. Az összeszámolásnál kitűnt, hogy a 104 szavazat két jelölt között oszlott meg, és pedig *Leopold* Zsigmond 65 szavazatot, *Wechsler* Ede 39 szavazatot kapott. E szerint *Leopold* Zsigmondot választották be a hitközség választmányába. Az aktus befejezése után rövid ülést tartott a választási bizottság, melyen elhatározta, hogy holnap, szerdán délelőtt fél 12 órakor *Deutsch* Bernát elnöknel és aztán *Kohn* S. N. alelnöknel fog tisztelegni, hogy nekik mandátumokat ünneplés formában átnyujtsák.

— **Az új honvédkerületi parancsnok.** Azon hirrel szemben, hogy a szegedi II. honvédkerület parancsnoka *Klobuczár* Győző vezérőrnagy, a lugosi 46. honv. gy. dandár parancsnoka lett kinevezve ideiglenesen, fővárosi tudósítónk most fentartja azt a már megírt hirt, hogy a kerületnek parancsnoka *Valentic* Dániel vezérőrnagy lesz. A tudósítás szerint a dolog röviden úgy áll, hogy *Valentic* vezeteli jelenleg a törzstiszti és felsőbb tiszti tanfolyam harcászati és tanulmány utazásait, melyek július hó végéig tartanak és ez okból *Valentic* csak augusztus hó első napjaiban fog Szegedre bevonulni. A kerület pedig ily hosszú ideig nem maradhatott parancsnok nélkül, tehát a honvédelmi miniszter *Klobuczárt* rendelte ki, mint a honvéd kerület legrangidősebb tábornokát, a kerületi parancsnok helyettesítésére. Tehát ez utóbbinak kinevezéséről nincs szó, mert amint *Valentic* bevonul Szegedre, *Klobuczár* ismét átveszi a lugosi gyalogdandár parancsnokságát.

— **A város közgyűlése.** Aradváros törvényhatósági bizottsága június havi közgyűlését 13-án délután 4 órakor tartja meg. A tárgyalásra kerülő sorrend első része most jelent meg.

— **Aradi tornászok győzelme.** Az aradi tornaegyesület miutacsapata a pünkösdi ünnep alatt Sopronban tartott országos tornaünnepélyen kitűnő tornázásért első osztályú díjat nyert. A csoport minden egyes tagja a szövetség ezüst érmét és diszoklevelét, az egyesület pedig kitüntető oklevelet nyert. Az ünnepélyen résztvettek: *Steinitzer* Pál, dr. *Nagy* Sándor *Tüdős* Béla, *Szilárd* Győző, *Kőmives* József, *Lamzer* János, *Alt* János, *Bauer* Béla, *Matolay*

Gyula, *Szeregy* Gyula, *Neidenbach* Ödön, *Bayer* Róbert.

— **Bérczy Alajos visszahelyezése.** Arad megye és Aradváros közigazgatási bizottsága holnapután tartják június havi rendes üléseit. A város közigazgatási bizottságának legérdekebb tárgya *Bérczy* Alajos városi kamarás visszahelyezése lesz, kit, mint tudjuk, az adóhivatali panama bünperében vád alá helyeztek, de felmentettek.

— **Az épülő Margit-hid.** *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter ma megtekintette az épülés alatt álló Margit-hidat, hol őt *Csörgeő* *Czekélius* és *Várady* miniszteri tanácsosok fogadták. A hetven méter hosszúra tervezett hid építése gyorsan halad, már az idei augusztusban át is fogják a forgalomnak adni.

— **Sztrájkoló gépgyári munkások.** A *Ganz*-féle gépgyár azon munkásai, kiket a multkori sztrájk miatt elbocsátottak, felkeresték ma az igazgatót és megkérték, vegye vissza őket. Az igazgató kerekén visszautasította a kérelmet. A gyár összes munkásai szolidaritást vállaltak elbocsátott társaikkal és kijelentették, hogy a mennyiben azokat vissza nem vennék, a jövő héten valamennyien sztrájkolni fognak.

— **Gróf Lónyainé czime.** Micsoda cím illeti meg ez idő szerint *Lónyay* Stefánia grófnét, arra a legjobb utbaigazítást magának a grófnénak titkárja adja, ki most sorra írja a lemondó leveleket azoknak a jótékony egyesületeknek, melyekben a grófné védői tisztet viselt. Ezek a levelek így szólnak:

Lónyay Elmér grófné, született belga királyi hercegnő, szász-köburgi hercegnő ó hercegsége nevében alulírott tisztelettel bejelenti, hogy ó hercegsége köszönettel leteszi egyesületük védőségét, mert ó hercegsége a megváltozott körülmények folytán az összes védőségek alól, melyeket eddig viselt, fölmentve érzi magát és újabb védőségek elfogadására csak ó hercegségéhez intézett újabb kérelemre határozná el magát.

— **Magyar vívók a párisi versenyen.** A párisi világhiállítás nemzetközi kardvívó verseny lesz, melyen Magyarország is képviselteti magát. A rendezőség ünnepélyes formában meghívta e versenyre *Krasznay* Ferencz drt, a Magyar Athletikai klub alelnökét és *Hánnory* Lászlót, az ismert vívót. A verseny elé nagy kíváncsisággal néznek a világ sport köreiből.

— **A honi iparért.** Az összes temesvári társaskörök elnökeinek felhívására tegnap a Vigadó nagytermében impozáns népgyűlés volt, a melyen a honi ipar pártolását minden honpolgár hazafias kötelességének nyilvánították és ez irányban kifejtendő nagy társadalmi akció szervezésére végrehajtó bizottságot alakítottak.

— **A honvédhuszár laktanya építése ügyében** ma tartott ülést a vegyes bizottság. Ha a bizottság letárgyalta az ügyet, az nem kerül többet a honvédelmi miniszter, hanem a város közgyűlése elé. Ha itt keresztül megy, kiírják az árlejtést.

— **Hirlapiró a fogházban.** *Szathmáry* Zoltán aradi hirlapirót több rendbeli párbaj vétségért a legfelsőbb bírósági fórum 6 heti államfogház büntetésre ítélte. *Szathmáry*, kinek az igazságügyminiszter megengedte, hogy büntetését az aradi törvényszék fogházában ülje le, holnap kezdi meg fogságát.

— **A belga király fürdőn.** *Gasteinből* táviratozza tudósítónk: Holnapra idevárják *Lipót* belga királyt hosszabb fürdőzésre. A királyt hivatalosan fogják fogadni.

— **Országos tanargyűlés Aradon.** A pünkösdi két ünnepére a felső kereskedelmi iskolák tanárai Szegedre gyűltek össze, ahol az ez évi nagygyűléseket tartották. A városháza díszterme volt a közgyűlés színhelye. A közoktatásügyi miniszter képviseletében *Morlin* Emil dr. miniszteri tanácsos jelent meg. Az első nap nagy-

részt a fogadtatással, az ismerkedéssel, meg a városnak a Tisza-szállóban adott bankettjével telt el. A jelenlevők résztvettek az állami felső kereskedelmi és polgári iskolák ünnepélyes felszentelésén aztán megkezdték a tanácskozást, amelyet hétfőn este befejeztek. *Kunoss Ignác* dr. és *Nagy Lajos* a szakoktatásról tartottak felolvasást. *Kiss Sándor* azt az indítványt terjeszti elő, hogy a gyűlés kérje a minisztertől, engedélyezze a kereskedelmi iskolák tanárai részére is a féláru vasuti utazást. Hogy a kereskedelmi iskolában osztályvizsgát tett tanulók is részesülhessenek az egyéves önkéntesség kedvezményében, szintén kérelmezni fogják a minisztertől. A közgyűlés végül újra választotta a kizsájkart, amelynek elnökévé *Névy László* lett. A jövő évi nagygyűlést *Aradán tartják meg*.

— **Halálozás.** Özv. *Böck Antalné* szül. *Grimm Mária* a maga, úgy fia *János*, továbbá testvérei, sógorai és nagyszámu rokonai nevében is fájdalomtelt szívvvel tudatják forrón szeretett s felejthetetlen férje, illetőleg édes apa, testvér, sógor és rokon *Böck Antal*, m. á. v. ellenőrnök, folyó évi június hó 5-én reggeli 8 órakor, életének 46-ik, és boldog házasságának 14-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 6-án délután 4 órakor fognak *Schweidel József* utca 4. számú házból a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a felső temetőben levő sírhelyen örök nyugalomra helyeztetni. Az engedélytől szentmise áldozat pedig folyó hó 11-én d. e. 9 órakor fog a főt. minorita atyák templomában az egek urának bemutatni. Arad, 1900. évi június 5. Béke hamvaira!

— **Véres választás.** *Gyöngyös-Tarján* községben a megürült kántori állás betöltésére ma választást tartottak, mely véres zendüléssel végződött. A kántori állásra két jelölt pályázott az egyik *Török Antal*, a másik *Német Lajos*. Az egyházi fenhatóság ma *Török* megválasztását hagyta helyben, amiért azután kitört a zendülés a nép között. Betörték a parochiára és veszedelmesen fenyegetni kezdték a plébánost, aki csillapította a feldühödött népet addig, míg az esetről értesített csendőrség kivonult a plébános segítségére. A csendőrök a nép közé rontottak és kiszorították őket a plébánia udvaráról. A zendülésnél husz ember megsebesült. A csendőr parancsnokság intézkedésére a gyöngyös-tarjáni csendőrörsöt megerősítették. A harcziás hangulat most már lelohadt és ismét békeség van a községben.

— **Porrá égett templom.** A *Hall* melletti híres *Loretto* templom ma délben porrá égett. A tűz keletkezését a megejtett vizsgálat még nem tudta megállapítani. A kár óriási.

— **Meggyilkolt erdőőr.** A *milovai* erdő határában ma reggel meggyilkolva találták *Onecz Péter* kincstári erdőőrt. Mikor az arramenők ráakadtak, már halott volt. nagyon jól találta az a golyó, a mely élete kioltására volt szánva. A szerencsétlen erdőőrt bevitték a községbe s a gyilkosságról rögtön értesítették a radnai szolgabírószágot, honnét *Lovich* szolgabíró négy csendőrt küldött ki a tettes után való nyomozásra. Hogy ki a tettes, eddig nem sikerült megtudni; annyit sejtenek csak, hogy a gyilkosság bosszu műve. Eppen azért a gyilkost a orvadászok között keresik, kiket *Onecz* kérelmetlenül üldözött. A holttestet holnap az aradi kir. vizsgálóbírószágot közbenjöttével fel fogják boncolni. A meggyilkolt erdőőr mindössze 28 éves volt, özvegy és egy pár napos kis gyermek maradt utána.

— **Magyarok ünnepése Amerikában.** *Boros György* írja *Bosztontól*, *Massachusetts* állam fővárosából, hogy a magyar nemzetet ebben a városban, melyben először szólalt meg az amerikai szabadság riadója, ritka kitüntetés érte.

Az amerikai unitáriusok hetvenöt éves jubiláris nagygyűlésüket *Bosztontban* tartották meg és ezen a gyűlésen a levélíró is megje-

lent, mint a magyar unitárius egyház képviselője. A gyűlést május 22-én a óriás *Tremont* Templomban tartották meg. *Wight Davidson* dr., az amerikai unitárius társulat elnöke, az Egyesült Államok egyik elsőrangú államférfia elnökölt. Résztvett a polgári háboruban és jelenleg az Egyesült Államok földmívelési és munkásosztályának államtitkára. Ez a tekintélyes férfi üdvözölte a külföldi képviselőket, akik huszan voltak; képviselve voltak: Japán, India, Svédország, Németország, Belgium, Anglia és Magyarország. *Wight* elnök első helyen Magyarországot üdvözölte, mert — ugymond — a magyar unitárius egyház a legrégebb. Az Egyesült Államok színeiben pompázó óriási zászló volt kifeszítve a teremben, melyre az unitáriusok 41 kiváló férfianak neve volt kövér, arany betűvel fölírva és a díszes névsorban az első helyet *Dávid Ferencz*nek, a magyar unitárius egyház első püspökének a neve foglalta el. Az elnök üdvözlő szavai után a társulat titkára néhány szóval ismertette a magyar unitárius egyházat és érintette *Kossuth* nevével kapcsolatban a magyar nemzet kötelességét, egyszersmind — írja *Boros* — bemutatott, mint magyar képviselőt. Az óriás tapsvihár közben kiléptem az emelvényre s ebben a pillanatban száz meg száz hang hallatszott:

— Talpra a magyar nemzetért! Álljunk föl Magyarország, a szabadság hazája előtt.

A tömérdek ember fölállott, tapsolt és ünnepelte Magyarországot. A meghatottságtól alig tudtam szóhoz jutni. Valóban az amerikaiak, kivált a bosztóniak nagyon becsülik Magyarországot és akárhány bosztóni emlegette előttem dicsekedve, hogy látta Budapestet, nem ismernek Budapestnél szebb várost és a földalatti villamost *Bosztontban* a budapesti mintájára készítették.

— **Öngyilkos huszár.** Az aradi Hadik-huszárezred hatodik századának egy közlegénye öngyilkosságot követett el. *Erdélyi György*nek hívják, 24 éves, aradi szülők gyermeke, polgári foglalkozására nézve pinczér. Az öngyilkosságot úgy követte el, hogy fegyverével mellbe lölte magát. Hogy mi vitte végzetes tetteire, nem tudják.

— **Az elfogott földesur.** *Gottran* Ede báró dús gazdag sopronmegyei földesurat, kit tegnap a csendőrök a soproni fogházba kísérték, mert segédkezett gazdasszonyának egy bűnös tett elkövetésében, ma 24,000 korona ovadék letétele mellett szabadon bocsátották.

— **Megölte az apját.** Mint tudósítónk késő éjjel telefonálja, *Temesváron* megrendítő szerencsétlenség történt. *Leonhárt József* ma délután családjával a Gyártelep kertjében időzött, ahol a család legnagyobb leánya, *Leonhárt Mária* Flobert-fegyverrel célba lövöldözött. Eddig még nem állapították meg miként, de egy lövés után a *Flobert* golyója az apa, *Leonhárt József* fejébe hatott, aki halva rogyott a földre. A vizsgálatot megindították.

— **Olcsó löpor a viharágyuknak.** A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a viharágyuk céljaira kedvezményes áru löport szolgáltatassanak ki. Az ilyen löpor, melynek kilogrammja 75 fillér, a katonai löpor-raktáraknál kapható.

— **Halál a nászuton.** *Bregenz*-ből jelentik, hogy a pünkösdi ünnepek alatt a *Bodeni* tavon egy nászuton levő fiatal házaspár hajózott, midőn egyszerre nagy szélvihar keletkezett, mely a kis ladikot felborította. A csolnakázó pár a vízbe bukott és elmerült. A segítségükre sietők nem tudták már megtalálni a szerencsétlenül járt hajósokat. Eddig még holttestükre sem bukkantak. Azt hiszik, hogy az ifju pár magyar, vagy osztrák illetőségű volt.

— **Házasság.** *Kohn Mór* oraviczei fiatal kereskedő e hó 11-én köt házasságot *Hoffmann Ignác* kereskedő szép leányával, *Róza* kisasszonyával.

— **Riedl Ödön vád alá helyezése.** *Riedl Ödön* bűnügyében a vizsgálatot már teljesen befejezték és a királyi ügyészség már meg is hozta a vádindítványt. E szerint *Riedl* az ügyészség halált okozott súlyos testi sértés miatt helyezte

vád alá. Az erről szóló határozatot a kir. törvénytörvények ma kézbesítette *Riedl*nek, mire jogi képviselője, *Nemess Zsigmond* dr. e határozat ellen terjedelmes felelőzést adott be.

— **Csaló az ékszerboltban.** Egy nagyváradai ékszerész boltjába hétfőn délelőtt egy elegánsan öltözött, ismeretlen uriaszony tért be. Szép, magas, barna, selyemruhás hölgy.

— Valami szép boutont szeretnék — mondta az üdvözlésére siető ékszerésznek.

A csillogó-villogó jószágokat odarakták az üvegasztalra, a bájol ismeretlen elé, aki aszszonyi idegességgel babrált, vajakált a dobozokban. Sorra nézegette a gyémántos, igazgyöngyös fülbevalókat, aztán elégedetlenül tolt felre a skatulyát:

— Drágább fajtát kérnék. Ajándékba veszem és nem akarom, hogy leríjon róla az olcsóság.

Most egy igazi kincses láda került az urnó elé, szemkápráztató briliánsokkal, melyek színes meleg sugarakat szórtak. De úgy látszik, a szép ismeretlen nem lelt kedvére valót a pompás gyűjteményben. Bosszusan rántotta föl a keztyűjét és távozóban sajnálkozva szólt vissza:

— Igen röstellem, hogy fárasztottam, de talán délután még visszajövök.

Azonban esze ágában se volt, hogy visszajöjjön, annál inkább, mert az ékszerész a különös vendég távozása után érthető megdöbbenéssel konstataálta egy százakat érő briliánsbouton s egy olcsóbb fülönfüggő eltűnését. Kellemetlen felfedezéséről értesítette a rendőrséget, hol kifejezést adott gyanujának, hogy az ismeretlen urnó tüntette el a drágaságokat. A rendőrség most keresi a szép barna asszonyt, akinek eddig nem bukkant a nyomára.

— **Az elkezelt takarékpénztár.** Jelentettük már, hogy a szegedi kir. ügyészség vizsgálatot folytat a csongrádi, ugynevezett *boldogító* tiszavidéki takarékpénztár, *Hegyi Antal* bankja, illetőleg annak volt igazgatója, *Kovács János* ellen. A följelentésbeli vád az, hogy ez a derék ur elgründölt a bank pénzéből 16,000 koronát. Most az újabb hír az, hogy a nyomozás sok olyan adatot gyűjtött össze, mely kétségtelenül megerősíti a vádat. Elszomorító azonban mód felett, hogy daczára a nyilvánvaló visszaélésnek, az új intézet tapasztalatlan földmivelőkből került igazgatósági tagjai olyan viselkedést tanusítanak, mely valószínűleg őket is bajba keveri. A mult vasárnap például rendkívüli közgyűlést tartottak az új intézet részvényesei és ez alkalommal egyik részvényes: *Nagy Pál Imre* úgy igyekezett a sikkasztás tényét elpalástolni, hogy — ugymond — csak az a sikkasztó, a ki nem ismeri be, hogy a mások pénzét saját céljaira elköltötte. De ha ezt őszintén, töredelmesen beismeri, akkor nem kell bántani. Egy másik részvényes, *Jusztin Gergely* meg eltagadta a nyomozási eljárás folyamán, hogy a *Wertheim-szekrény* kulcsa nála van és a nyomozást akarta meghiusítani, holott voltaképen csak magát keverte bele a bajba. A gyűlésen részt vett minden részvényes bizalmat szavazott az intézet igazgatóságának ahelyett, hogy bűnpalástolásért az egész frekvenciát elcsapták volna. Az elnök még kijelölte önmagát vezérigazgatónak és meg is választották ez állásra *Horváth Mátyás* helyett, a kit azért csaptak el, merthogy ő tette meg — amint ez kötelessége is volt — az elnök és az ügyész ellen a bűnvádi feljelentést. Most aztán *Hegyi* plébános az elnök is, igazgató is egy személyben, míg a dolgok folytatása újabb fordulatot nem ad a botrányos ügynek.

— **A Bethlen-szobor.** A nagyenyedi Bethlen-szobor bizottsága kérelemmel fordult *Aradvárosához*, hogy a szobor alaphoz járuljon hozzá.

— **Gyilkos macska.** Mint füzes-ártándi levelezőnk írja, borzasztó eset történt a községben. Egy ottani jómódu gazda lakodalomba ment egész családjával, a 13 hónapos kis leánykájukat befektették a bölcsőbe, otthon hagyták. Mi-

kor aztán hazatértek, szörnyű látvány tárult szemek elé. A kisdéd ott feküdt a bölcsőben holtan. A bölcső szélén a czirmos kandur guggol s midőn az anya gyermekéhez akart nyulni, ráugrott az anyára és fojtogatni kezdte. Az apa alig tudta feleségét a megveszett macska körmei közül kiszabadítani. Nagynehezen sikerült csak agyonverni a dühödt állatot, mely gyilkosa volt a 13 hónapos kisdédnek. A hatóság a gondatlan szülők ellen az eljárást folyamatba tette.

— **A lámpagyújtó, mint büntárs.** Vasárnap éjjel a pécskai uton egy jól szervezett tolvajbanda betörést kísérelt meg és hogy szándékuk minél jobban sikerüljön a villanyos lámpák kezelőjét is megverték. Erre enged következtetni az a körülmény, hogy az utcának ép azon a részén, hol a betörést véghez akarták vinni, a villanylámpák mind el voltak oltva és az egyik lámpa alatt a rendőrség a lámpakezelőt meg is csipte. A zajra a szövetkezet többi tagjai elmenekültek és így a rendőrség csak a lámpakezelőt hallgathatta ki, a ki azonban tagad. A nyomozást megindították.

— **Megszöktetett fiatalember.** A régi romantikus idők lovagjai, ha föltámadnának sirjaikból, jól kacagnának ezen, vagy talán kigunyolnák a mai fiatalságot, amely annyira megváltozott. Valamikor úgy volt szokás és néha napján ma is megtörténik még, hogy a szerelmes ifjak megszöktetik ideáljukat. De ez esetben megfordítva történt. Egy tizenhétéves pécsi fiatalembert megszöktetett egy már fonyadni, hervadni kezdő hajadon. *Mlencz* Józsefné ma délután azzal a panasszal ment a rendőrségre, hogy 18 éves József fiát két nap előtt megszöktette *Hidnek* Julia 28 éves varrónő. A fiut a vén leány magához edesgette, bár szülei haragudtak ezért, nem bírták meggátolni ebben, mert a szerelmesek minden óvintézkedést kijátszottak. A zaklatásnak azzal vetett véget a szerelmes vén leány, hogy összeszedte holmiját és elutazott Pécsről, de vele ment *Mlencz* József is, a buslakodó szülők arra kérték a rendőrséget, hogy megszöktetett fiukat hozassák haza. A szökevények állítólag Budapest felé vették utjukat.

— **Turisták szerencsétlensége.** Két fiatal, 20—25 éves turista ma a Rax alpról való le szállásnál lebukott. Mindkettő szörnyet halt.

— **Gőzösök összeütközése.** Tegnap este Párisban a Concordia- és a Sándor-hid között két helyi gőzös összeütközött. Az egyik gőzös temérdek utassal fölfelé ment Charenton irányában. Az utóbbi elsüllyedt. Az eddigi jelentések szerint emberéletben nem esett kár.

— **A kínai zavarok.** Brüsszel-ből táviratozzák: Pekingből ideérkezett jelentés szerint a palota forradalom kitörése minden pillanatban várható. A boxerek három vasutvonalat leromboltak, az utasokat megsebesítették és kiraboltak. Peking-ből jelentik: Európai körökben nagy izgatottságot keltett egy európai hittérítőnek a meggyilkolása és egy kísérő kozákcsoapatnak a megtámadása. A diplomáciai képviselők kormányaiknak táviratoztak, hogy a hajórajok támogassák őket. Az osztrák-magyar követség védelmére a Zenta hadihajóról kiküldött csapat jó egészségben ideérkezett. Londonból táviratozzák: A követeknek épen ma érkezett jelentése szerint a helyzet Kinában igen fenyegető. Az orosz csapatot megtámadták, több misszionárust megöltek. Peking-ből jelentik, hogy az európai hatalmak elhatározták a Teiho folyó torkolatának blokkadását. A követek felhatalmazásért folyamodtak, hogy a Tien-Csinnél levő hajókat is bevonhassák a blokkadába.

— **Ártatlanul kivégezve.** Majna-Frankfurtban nagy szenzációt kelt egy erdész gyakornok levele, ki ma öngyilkos lett. Megírta, hogy ő követte el azt a rablógyilkosságot, a melyért *Khu-Michel* czipészt halálra ítélték. A szerencsétlen czipészt ki is végezték, pedig teljesen ártatlan volt.

— **D'Anunzio párbaja.** *D'Anunzio*, a hírneves olasz író ma provokálta *Bernedi*-t, a fló-

renczi *Matione* című lap szerkesztőjét. E lapban *D'Anunzio* ellen egy gyalázó cikk jelent meg. Ennek tulajdonítja az író, hogy a választásokon megbukott.

— **Diákok katasztrófája.** A kolozsvári gimnazisták tegnap kirándulást tettek a tordai hasadékhoz. Mikor a menház felé jártak már, a lépcsőzet leszakadt alattuk s a diákok a mélybe zuhantak. Szerencsére komolyabban nem sérült meg közülök senki.

— **A katonazene** holnap, szerdán este a *Kass*-féle vendéglő kerthelyiségében hangversenyt rendez.

— **Tulajdonos kerestetik.** *Felföldi* Lajos aradi suhancz egy fekete napernyőt lopott el valakitől. A rendőrség rájött a dologra és Felfölditől elkobozta a napernyőt, melyet tulajdonosa átvehet a város-házán.

— **Két öngyilkos.** *Prohászka* József czipész-mester ma reggel budapesti műhelyében szíven lötte magát és meghalt. A szerencsétlen ember sokat küzdött anyagi zavarokkal és ez keserítette el. Három gyermek siratja. Holttestét a bonczoló intézetbe vitték. A másik öngyilkos *König* János 19 éves kereskedősegéd, aki ma este a tabani hajóállomásnál a Duna partján föbe lötte magát és véres fejjel bukkott a vízbe. Még élve kimentették és súlyos sebével eszméletlenül a Rókus-kórházba szállították.

— **Gőzképezők vizsgálata.** A gőzképezők és gőzkazánfutók vizsgálata f. hó 9-én, szombaton fog megtartatni. Jelentkezni a m. kir. államépítészeti hivatalban lehet.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Löschner udvari tanácsos** a *Mattoni*-féle Giesshüblt különösen ajánlja: ideges egyóneknél, gyermekeknél, lábadozóknál, terhes nőknél, mint oly szert, mely a hányást csillapítja és egyúttal az utóbbiaknál az alhasi szervek működését elősegíti. Ajánlja továbbá egyáltalában mindazon betegségekben, melyek lényege tulságos savképződésen alapul és kiemeli, hogy éveken keresztül folytatott kísérletek alapján megállapítottnak tekinti, miszerint az említett viszonyok közt nincs jelesebb gyógyszerköz, mint a *Mattoni*-féle Giesshübler.

— **Csecsemőáplálékul** hírneves orvosok megegyező ítélete szerint igen beválik a *Samatose* ama becses tulajdonságánál fogva, hogy mechanikai hatása következtében a tehéntej caseinjét a gyermekgyomorban rendkívül finom pelyhekben olvasztja meg s így azt emészthetőbbé teszi. Gyermeknek, kik nem türtek semminemű eledelt, a *Samatose* vételére rendkívül gyarapodtak.

Gyilkos vénasszonyok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 5.

A pestvidéki kir. törvényszék esküdtbíró-sága ma két dömsödi öreg asszony felett ítélt, akik méreggel pusztítottak el egy szerencsétlen elmeteg asszonyt, csak azért, hogy megszabaduljanak ennek gondozásától és ápolásától. Voltaképen hárman voltak a bűnösök ennek a szerencsétlen örült asszonynak elpusztításában. A harmadik azonban már elvette büntetését, ha nem is az igazságszolgáltatás kezéből: *megőrült*.

Az eset maga röviden a következő:

Halász Dániel dömsödi földmivesnek felesége szül. *Balassa* Juliánna 1898. évi szeptember hóban súlyos betegség után megőrült. A szerencsétlen asszonyt férjén kívül ennek testvére, özv. *Váczy* Andrásné szül. *Halász* Erzsébet ápolták. Az ápolás azonban nagyon terhes volt mindkettőjükre s ezért elhatározták, hogy mihamarabb megszabadulnak tőle. A férj, *Halász* Dániel előbb a tébolydába akarta beadni az asszonyt, de megunt a hatóságok sok her-

cze-hurczáját, s ekkor villant meg agyában a gondolat, hogy erőszakos uton teszi el láb alól feleségét.

Tervét közölte is nénjével, özv. *Váczy* nével, aki éppen nem ellenkezett. A múlt év nyarán május végén és június elején közel két hétig tanakodtak a gyilkosság kivitelének módja felett egymással s özv. *Várady* Istvánné szül. *Várkonyi* Máriával, aki kuruzsló asszony hírében állott Dömsödön. Ezt az asszonyt szemelték ki czinkostársul a rémes tett végrehajtásához. Kapacitálni kezdték, hogy adjon valami szert, amelylyel a szerencsétlen örült asszonyt meglehetne ölni. *Várady* né hosszasan ideig ellenkezett. Végre is megtörtött az ellentállása s beleegyezett *Halász* akaratába. Ekkor *Váczy* 10 frtot adott neki „szerre“.

A kuruzsló asszony két pakli gyufát vett, amelyet beázottat vizbe. Az oldatot orvosságot üvegbe öntve, adta át *Halásznak*. Most már a a tett végrehajtása következett. *Halász* maga akarta sajátkezüleg beadni az erős mérget beteg feleségének, de ez félreütötte kezét. Ekkor özv. *Váczy* né azzal az ürüggyel, hogy orvosságot ad be, megitta a beteggel a foszforoldatot, melyre ez másnap — június 13-án este — mérgezés következtében meghalt. A bonczolás azonban kiderítette az erőszakos halál okát s így kerültek vizsgálat alá *Halász* Dániel a férj, özv. *Várady* Andrásné és özv. *Várady* Istvánné gyilkosság büntette, illetve az abban bűnrészesség miatt.

A vizsgálat folyama alatt az orvosszakértők s az igazságügyi orvosi tanács véleménye alapján — mely *Halász* Dánielnél hűdéses elmeavart konstatait — a vizsgálatot s a további eljárást ez ellen a törvényszék beszüntette s csakis a két fogva levő nő ellen folytatta, akik közül özv. *Váczy* Andrásné a ktkv 278. §-ába ütköző gyilkosság, özv. *Várady* Istvánnét pedig mint bűnségét helyezették vád alá.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a pestvidéki törvényszék esküdtbíró-sága *Rónay* Kamill elnökelete alatt. A törvényszék szavazóbírái *Bánó* József és Sz. *Kiss* Gyula törvényszéki bírák voltak. A vádat *Halász* Lajos dr. ügyész képviselte, vádlottakat *Halász* Aladár dr. és *Babes* Titus dr. ügyvédek védtek.

Az esküdtzék késő estig tárgyalta a szövevényes bűnpört. Este fél 10-kor hirdették ki az esküdték a verdiktet, a mely mindkét vádlottra kimondta a bűnt. A törvényszék *Váczy* Andrásné gyilkosság büntette miatt tizenöt, *Várady* né bűnrészesség miatt *nyolcz évi* fegyházra ítélte.

Az ítélet jogerős.

VAROS ÉS MEGYE.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1900. évi június hó 13-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester jelentése 1899. évről.
2. Ugyanannak jelentése 1900. évi május haváról.
3. Az országos magyar képzőművészeti társulat átirata, a *Munkácsy* Mihálynak emléklő emlékszóbor tárgyában.
4. Csanádvármegye emlékszóbor átirata, az alkoholizmus terjedésének meggátolása érdekében a korcsmai hitelnek korlátozása tárgyában.
5. A *Nemzeti Szalon* kérelme, az Aradon rendezendő tavaszi tárlat költségeihez 600 koronával való hozzájárulás tárgyában.
6. A nagyméltósága magyar kir. belügyminiszteriumnak határozott *Csik* János és társai községi iskolai tanítóknak a felleltemény után fizetendő nyugdíj illeték tárgyában.
1. A nagyméltósága m. kir. belügyminiszterium leirata, melylyel a közgyűlésnek a bűnvádi osztály szervezése tárgyában hozott

atározata jóváhagyatik. 8. A polgármester elő-erjesztése a bűnvádi osztály szervezésével kapcsolatos alkapitányi és segédtsízi állás beöltése iránt. 9. Nagy Lajos kérvénye a nyári színház közelében egy szeszes italok kimérése és hideg ételek árusítására szolgáló sátor felállítása iránt. 10. Institoris Kálmán főjegyzőnek 2 havi szabadságidő engedélyezése iránti kérelme. 11. A tanács jelentése az ujonnan építendő honvéd lovassági laktanya tárgyában.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A megye gyűlésen. Laszkáry Gyula főrendiházi tag néhány év előtt pisztolypárbajt vívott Simonyi Dénessel. A párbajra az ídodot okot, hogy Nógrádvármegye közgyűlése Simonyi Dénesnek széksértési dolgát s ebből kifolyólag a belügyminiszter által is jóváhagyott bírságolási ügyét tárgyalta, amikor Laszkáry azt indítványozta, hogy a közgyűlés e tárgy felett térjen napirendre. Simonyi nemsokára a folyosóra hivatta ki Laszkáryt, a szemrehányást tett neki, mi jogon indítványozta, hogy ügyét vegyék le a napirendről. Laszkáry azt felelte: — Ez az én nézetem! Mire Simonyi azzal válaszolt: — Füttyölök a te nézetedre. Ebből keletkezett a pisztolypárbaj. Mely sértetlenül folyt le. A balassa-gyarmati kir. törvényszék Laszkáryt hat, Simonyit pedig nyolcz napi államfogházra ítélte. A kir. tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét, a kir. kuria azonban Laszkáryra nézve megsemmisítette az eljárást, mert ő időközben főrendiházi tag lett s mentelmi jogának felfüggesztését kellett kérni. Kikérték tehát Laszkáryt a főrendiháztól, s a törvényszék ujából hat napi államfogházra ítélte. Ezt az ítéletet Burg Lajos bíró előadása mellett ma a kir. ítéletábla helybenhagyta.

NAPIREND.

- Június 6. Szerda. Róm. kath. naptár: Norbert. — Protestáns naptár: Norbert. — Görög-keleti naptár (május 24.): Szimeon. — A nap két 3 óra 49 perczkor, nyugszik 7 óra 36 perczkor. — A hold két délután, nyugszik 6 óra 3 perczkor.
- Időjelölés.** A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, eső, zivatarok.
- Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma** (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.
- Kölcsey-könyvtár.** Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekltye-muzeum helyisége melletti ülésterem.
- Június 9. Gőzgépekezelők és kazánfűtők vizsgája.
- Június 10. A „Neptun” marosfürdő részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor (Neptun-fürdőépület)
- Június 13. Városi közgyűlés délután 4 órakor.
- Június 17. Az országos szőlőoltványtelep részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak gyűlésterme.)
- Június 18. Körjegyzőválasztás Krokán.
- Június 19. Körorvosválasztás Kis-Peregen.
- Június 29. Löverseny Kisjénón.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közöny tudósítójától. —
Uj-Arad, június 5.
A mai hetivásáron a forgalom szük keretben mozgott, mert gazdáink a mezei munkával vannak elfoglalva. A hozatal alig haladta meg az 1000 métermázsza buzáat és 508 métermázsza tengerit.
Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:
1-ső minőségü buza 7.10—7.20.
Középmínőségü buza 7.—
Tengeri 5.10—5.20.
Rozs névleges jegyzés 6.30.
Arpa névleges jegyzés 5.50.
Zab névleges jegyzés 4.60.
Az irányzat lanyha.

— **Birtokcsere.** Hesfer Ferencz ajándékba adja az aradi 1407. sz. tjkvben felvett uj-terem utczaik 18. a. sz. házból az öt illett részt Dulovics Oszkárna Hefler Emilia Teréziának. Tessits Mihály eladja az aradi 6768. sz. tjkvben felvett beltelket 420 frtért kincses József és nejenek. özvegy Till Antalné eladja az aradi 6768. sz. tjkvben felvett ingatlant 1400 koronaért Belonay József és nejenek. Bordás István és u-je eladják az aradi 4970. sz. tjkvben felvett üres telket 400 koronaért Juhász Mihálynak. Nagy István és neje eladják az aradi 2449. sz. tjkvben felvett ingatlanságot 110 koronaért Lázár Péternek.

Budapesti áru és értéktözsde.

— Az Aradi Közöny távirati tudósítása. — Budapest, június 5.

Délitözsde. A búzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátelt. Nyugodt irányzat mellett 14,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaműek közül rozsa nyugodt, tengeri szilárd, zab nyugodt, arpa forgalom nélkül. Időjárás derült.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	7.48 — 7.50
Buza októberre	8.03 — 8.04
Rozs októberre	7.11 — 7.12
Zab októberre	5.11 — 5.12
Tengeri júliusra	4.89 — 4.90
Tengeri 1901. májusra	5.62 — 5.64
Repce augusztusra	13.—13.10

Zárul 4 órakor:

Buza júniusra	7.45 — —
Buza októberre	7.93 — 7.94
Rozs októberre	7.02 — 7.03
Zab októberre	5.65 — 5.67
Tengeri júliusra	5.08 — 5.09
Tengeri 1901. májusra	— — — —
Repce augusztusra	— — — —

Zárul 4 órakor:

Osztrak hitelrészevény	717.50	korona
Magyar hitelrészevény	780.—	
Leszámlolóbank részevény	480.—	
Rima-Murányi vasmű részevény	573.—	
Osztrak-magyar államvasuti részevény	659.25	
Közuti vasut	632.—	
Városi villamos vasut részevény	315.—	

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktözsden

Budapest, 1900 június 5.

Magyar aranyjárdék 40/100	96.75
Magyar koronajárdék 40/100	91.50
Magyar arany 4 1/2%	100.50
Magyar ezüst 4 1/2%	100.—
Magyar keleti vasut	96.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.50
Magyar italmegeváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorjegye kölcson	159.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcson	139.—
Osztrak papírjárdék	98.—
Osztrak járdék ezüst	97.75
Osztrak járdék arany	96.75
Koronajárdék	97.—
1860-iki államsorsjegyek	135.—
Osztrak-magyar bankrészevény	1760.—
Magyar hitelbank részevény	719.—
Osztrak hitelintézet részevény	717.50
Osztrak-magyar államvasut	657.50
20 frankos arany (Napoleonodor)	19.25
Német birodalmi marka	118.30
London	242.20
Paris	96.30

KÜLÖNFÉLÉK.

□ Aki Hentzit megharagitotta. Weinberger-ről, a minap elhunyt városgazdáról érdekes apróságot elevenitenek fel most.
A szabadságharcz idejében történt, 1849 május 3-án. Hentzi ugyanis, mielőtt bezárkózott volna a budai várba, átjött Pestre a régi városházára, hol Rottenbiller polgármesternek tudomására adta, hogy Pestet nem fogja se ágyuzni, se bombázni, ha különös provokálással arra okot nem adnak. Egy hét elmúlt, az öreg Weinberger bácsi a védművekhez hűségesen szállított hajókon a fát a Bombatérre. Mivelhogy Budán ostromállapot uralkodott, Weinberger az utolsó napokban nem mert átmenni, nehogy egy ostoba golyó őt is létéritse. A kötelességtudó városgazda azonban szeretett volna utánanézni a munkásoknak s ezért többemagával fölment a régi városháza tornyába az említett napon. On-

nan nézték aztán látszóval a védművek mellett foglalatokodó városi embereket. De Hentzi a „gukkerezést” sem vette tréfára, hanem kétszer egymás után átlövetett a tizenkétfonos ágyukból, ami kárt nem tett, de Weinberger és társai eszeveszetten rohantak le a toronyból, és a svarczgelb-érműek őt okozták pár napig, hogy Hentzi haragját kihívta Pest városára. Nemsokára azonban Görgei a Sashegyről kezdette ágyuzni a várat, a mit a pestiek tüntető éljenzéssel vettek tudomásul. Innék kezdve azután a bomba sűrűn hullott le Pest városára is, sorra felgyújtva a szép dunaparti házakat.

□ Kétértelmű.

— Az az ember hazugnak és gazembernek nevezett; nem gondolod, hogy meg kellene verekednem vele?
— Mindenesetre, Nincs szebb és magasztosabb földadat, mint küzdeni az igazságról.

□ Mi a lyddit.

A dél-afrikai-háborúról érkező hírek között gyakran olvashatunk azokról a borzasztó rombolásokról, amelyeket az angolok gránátai okoznak. E gránátokról azt is olvashatjuk, hogy valami lyddit nevű robantóanyaggal vannak megtöltve. E sokat emlegetett, de nálunk nem igen ismeretes robantóanyagról a következő magyarázatot olvassuk most a Műszaki Hetilap-ban:
A lyddit lényegében hasonló, sőt csaknem azonos a francziák melenit-jével. A lyddit és a melenit legfontosabb alkotórésze a pikrinsav és pedig a melenit a pikrinsavnak kollodium gyapottal való összeolvasztása, a lyddit ellenben száraz, szemcsés és kristályos pikrinsavnak kollodiumgyapottal való bevonása révén készül. A melenit és a lyddit hatása jelentékenyen nagy nitrogéntartalmukban, erős oxidáló képességükben és rendkívül magas hőmérséklet mellett történő, szinte pillanatnyi bomlásukban birja alapját, mely tulajdonságuk folytán a gránátburkot erős durranás közben apró darabokra zúzzák széjjel, az egyes darabokat pedig igen nagy erővel szterteröpitik. Az angol tüzérek egy alkalommal magukon tapasztalhatták lövedékeik romboló hatását, amennyiben egy lyddites-gránát, melyet saját ágyujukból löttek volt ki, valamelyes okból ütegetjük előtt 450 méter távolságban szétrobbant, a gránát egyes darabjai pedig egész az ütegegig pattant vissza, miközben néhány angol katonára meg is sebesült. A lydditet előállítás helyéről, a Kent grófságban levő Lydd városkáról nevezték el.

□ A jó tanács.

A házaló: Asszonyom, igen hasznos könyvet hoztam. Benne van ebben minden, — bármely ügyben csalhatatlan tanácsot ad ez a könyv.
A háziaszony (gunyosan): Arra is ad tanácsot, hogyan lehet szabadulni a tolakodó házalótól?
A házaló: Ó igen! Ez a tanács az utolsó lapon van és így szól: „Tessék tőle vásárolni valamit!”

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indult:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Szm. sz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Szm. sz. tv. délután	3.58	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyevonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyevonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyevonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat délután	4.25	Vegyevonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. reg	8.03
Vegyevonat d. u.	12.06	Vegyevonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

C S A R N O K.**A színésznő.**

Irtta: Sas Ede.

(Végo.)

III.

Másnap délelőtt volt a főpróba. A nagy művésznő tüntetően nyájas leereszkedéssel bánt vidéki pályatársnőivel, akik titkos, lázongó irigységgel vették körül, hogy ő már feljutott a színészek Mekkájába: Budapestre. A diva a próbán szemelláthatóan ideges volt: látszott, hogy környezetével nincs megelégedve. Mikor visszatértek a szállóba, kétségbeesve fakadt ki az ura előtt:

— Micsoda Ripacsok! Tönkre fogják tenni legszebb jeleneteimet!

Különösen a kicsi, filigrán szubrettre haragudott, akiről tudta, hogy a közönség kedvence s akiről már is sokat beszélt a hír, mint sokat ígéro fényes tehetségről . . .

Ebéd után a férj a kávéházba ment, hogy a helyi sajtó embereivel folytassa a barátkozást. Impresszáriója volt a feleségének; tudta, mi a kötelessége. Tisztelettel ültették az asztalfőre, ahol nagy beszédet mondott arról, hogy a vidéki sajtó lelkiismeretesebben megfelel feladatának, mint a fővárosi; hogy a vidéki sajtóban mennyi igaz, nagyra hivatott tehetség van, akiket a fővárosi góg nem enged érvényesülni.

A jámbor vidéki sajtó nem gondolt arra, hogy az impresszárió ur hogy szokott beszélni a bugaczi újságirókról odafönn — ezért csillogó szemmel hallgatta a saját apoteozisát . . . A mikor egyszerre csak a távirathordó állott meg az impresszárió ur háta megett.

— A szálloda portása ideutasított, — mondotta a legény, átadva a táviratot.

Az impresszárió fölszakította és elsápadt.

— Borzasztó! — mondotta és átadta a telegrammot a mellette ülő színigazgatónak, a ki még sápadtabban ejtette azt ki a kezéből és még reszketőbb hangon mondotta:

— Borzasztó!

Egy újságíró fölkapta a táviratot és elolvasta:

*"Tudassa kedves nejével kiméletelen, hogy édesanyja ma délben szívvelhüdesben meghalt.
Dr. Lenkei.*

A hosszú márványasztal körül általános volt a megdöbbenés. A pinzterek hallották a hírt és tovább adták a fölriasztott kávéházban.

— Milyen váratlan, rettenetes csapás! — mondotta a férj.

— Szegény, drága nóm! Mennyire szeretted az édesanyját.

— De hiszen ő nagysága már most le fog mondani az előadásról, — tördelte a kezét a színigazgató. Pedig micsoda diadal vár reá ma este! Zsufolt ház. Még a zenekari helyeket is mind eladták. A pénztárnál valósággal verekedtek az emberek. És egész virágerdőt nyujtottak volna föl neki a színpadra.

Az impresszáriónak most már nemcsak színelésből, de igazában elborult az arcza. Bizony a felesége most már le fog mondani az előadásról. Még ha csöppet sem szeretted volna is az édesanyját, — aki vagyontalan, betegeskedő, gyámoltalan öreg asszony léteire voltaképp csak terhe volt a házuknak — mégis tartoznak azzal az illendőséggel, hogy ma ne énekeljen igéző dekolletázsban pajos kuplékat . . . Nem lesz része a zsufolt ház ovációiban, itt maradnak a koszorúk és itt marad a tekintélyes föllépti díj, a mire oly nagy szükségük volna . . .

— Sietnem kell, uraim, — állott föl az asztaltól elkeseredetten. — Nehéz feladat vár reám: tudatnom kell szegény asszonynyal a lesújtó csapást. Istenem! Össze fog törni a szíve!

A színigazgatónak meglepő ötlete támadt:

— Hát ne mondja meg neki! Titkoljuk el előtte az egészet! Akkor ő nagysága játszana. Meg lenne mentve a mai est. A közönség nem lenne megfosztva a nagy élvezettől. S ön csak holnap reggel adná át a táviratot. Istenem, milyen jó lenne!

Többen körülfojták a férjet, kérve, ostro- moiva. S ez impresszárió ur szíve titokban uj- jongani kezdett erre a szerencsés mentőgondo-

latra. Mások azonban úgy találták, hogy az a hazugság kegyetlenség lenne. Csunya megsértése a kegyetlennek, hogy a leánya operette- trikóba bujjék, amikor édesanyja a ravatalon fekszik . . .

A férj szomorúan csóválta meg a fejét:

— Nem lehet, nem lehet.

IV.

Mikor azonban visszatért a szállóba a feleségéhez, nem mutatta meg neki mindjárt a táviratot. Küzdött magával: hátha csakugyan engedelmessé válna az igazgató ötletének? A primadonna fölvillanyozott kedvvel készült az előadásra. Hallotta, hogy még a zenekart is csaknem kiszorították helyéből az ő művészetének tisztelői; hallotta, hogy a virágkereskedések alig győzik a sok megrendelést teljesíteni. Tehát ma este újra dicsőségben fog fürödni. Micsoda legendákat fog mesélni az ünnepeltetéséről budapesti pályatársnőinek! . . . A férje lázas idegességgel nézte ezt a csapongó örömet, melyet neki meg kell rontani. Az asszony persze észrevette nyugtalanságát és nem tudta mire vélni. És aztán észrevette, hogy mikor a férje kabátot vált, a levett ruhájából egy papirdarabot igyekszik láthatatlanul átsempészni az ujonnan felöltött kabátba.

Odangrott és kiragatta a férje kezéből az összegyűrt papirdarabot. Mert szerelmes volt a férjébe a szép asszony, szerelmes és féltékeny. Ezért lehetett az az impresszáriója — egyéb semmi.

Elolvasta és kiesett a kezéből az összerongyolódott távirat. S lerokadt a karszékebe és köny borította el mind a két szemét.

— Istenem! A szegény mama!

Mert hiszen mégis csak szeretted a szegény gyámoltalan öreg asszonyt, a krajczár vagyon nélkül elhalt kiskereskedő özvegyét, a ki csak alkalmatlan lom volt az ő csillogó háztartásában. Pedig zsémbes is volt az öreg asszony — mindig zsémbelt az ő költekező, könnyelmű életmódjára.

— Már most utaznunk kell azonnal haza, mondotta keserűen. — Értse el az igazgatót, hogy nem léphetek föl. Az is örülni fog a meglepetésnek — három órával az előadás előtt!

— Hiszen már tudja. Látta a táviratot. És kétségbe van esve. Kétségbeesésében már azt is mondotta nekem: Titkolja el a feleséget előtte, hogy táviratot kapott. A művésznő ne is sejtse a valóságot. És a mai est meg lesz mentve! De én nem mertem ezt veled meg- tenni . . .

Hosszantartó csend állott be e szavakra. Az asszony eleinte gondolkozva lesütötte, aztán a férfira emelte szemeit. Összenéztek, mint akik egymástól várnak bátorítást. És megértette egymást a férj és feleség, az impresszárió és a művésznő. Az asszony lassan fölemelkedett és a ruhaszekrényéhez lépve, háttal fordulva mondotta az urának;

— Igen . . . Eredj és mond meg az igazgatónak, hogy eltitkoltad előttem az egészet . . .

V.

S az impresszárió futott a színigazgatóhoz és az újságírokhoz, s elmondta nekik, hogy látva a felesége nagy örömét, a mivel az előadásra készül: nem volt lelke azt az örömet megrontani, sőt kétségbeeséssé változtatni. És este fényes, tomboló sikerrel zajlott le az előadás. A diva egy fölkapott operette kaczkias cimzserében, ajkán azzal a mosolygással lépett a színpadra, amivel az ifjuság mámorát tudta felgyújtani még a legvénebb, legelfásultabb kaszinói zártzék-bérlő szívében is. A zsinórpadról drága virágzáró özönlött rá alá, és a zenekaróól végeszakadatlanul adogaták föl neki a csillogónál is csillogóbb ajándékokat. És míg zúgott a zsufolt ház tapsa és a diva édes ajkán megcsendült a fülbemászó keringő, a zártzékék és páholyok során elterjedt a szánakozó suttagás:

— Szegény asszony! Hogy tréfál, hogy kaczag, hogy bohóskodik itt előttünk? És sejtelleme sincs arról, hogy otthon milyen szívte- pó gyász várakozik rá! Istenem, milyen megrázó tragédia rejlik e mögött a léha operette mögött!

S z e s z ü z l e t.

— Junius 5. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 115 korona, finomított szesz nagyban 116 korona, kicsinyben 118 korona hordó nélkül per 10 liter $\frac{1}{10}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsánként.

IDEGENEK ARADON.

— Junius 5. —

Fehér Kereszt szálloda. Brand Simon utazó Bécs. — Deutsch Gusztáv utazó Bécs. — Vogt József utazó Budapest. — Bruck Miksa utazó Budapest. — Keppich Emanuel utazó Budapest. — Klein Gyula utazó Budapest. — Leipnik Adolf kereskedő Belényes. — Sugar Dezső utazó Budapest. — Berger Ignátz mérnök Budapest. — Freund Mór utazó Budapest. — Klobucsar Gyózo tábornok Lugos, Deampf Henrik alezredes Szeged. — Csécs Nagy Imre kapitány Szeged. — Balogh Lajos főhadnagy Szeged. — Bulcsi Janki Kacsárd főhadnagy Lugos. — Jarina Sándor ezredorvos Szeged. — Nagy Gyózo ezredes Lugos. — Nagymenyéri Károly főhadnagy Szeged. — Lauter Gaspár alezredes Budapest. — Tamasovits Gyula őrnagy Budapest. — Petoni Béla százados Szeged. — Csath Lajos alezredes Szeged. — Sághy Károly alezredes Szeged. — Fabriczius Gyózo alezredes Szeged.

Vass szálloda. Bach N. mérnök Temesvár.

Guttman Dezső utazó Bécs. — Nátafalusi Korne kir. tanácsos tankerületi főigazgató Nagyvárad. — Keresztes Lajos jegyző Barakony. — Romsauer Károly utazó Bécs. — Klein Herman utazó Temesvár. — Thal Elek jégkárbecslő fűfelügyelő Abony. — Nestor Romulus M. Csanád. — Kis Lajos utazó Budapest. — Gros Mór utazó Szolnok. — Wachtl József utazó Bécs. — Glück József kereskedő Budapest. — Schlesinger Lipót utazó Budapest. — Lipcsesi N. hírlapíró Budapest.

Központi szálloda. Vas Béla titkár Budapest.

— Deutsch József utazó Bécs. — Kohlman József kereskedő Budapest. — Kovács Mór vállalkozó Temesvár. — Zauf Antal mérnök Fiume. — Herzling Károlyné kereskedő Buziás. — Szabó Károly és családja min. titkár Budapest. — Vajda Zsigmond kárbecslő Szeged. — Lévai Henrik kárbecslő Szeged. — Fabriczius N. alezredes Lugos. — Czigler N. őrnagy Szabadka. — Czeisberger N. őrnagy Ujvidék. — Paczak N. őrnagy Oravicza. — Bauer N. őrnagy Karánsebes. — Hoffman N. őrnagy Baja. — Borovicsenye N. alezredes Szeged.

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1900. évi június hó 6-án

A görög rabszolga.

Nagy operette 3 felvonásban. Irtta: Owen Hall. Fordította: Makai Emil és Pásztor Arpád. Zenéjét szerette: Sydney.

SZEMÉLYEK:

Antonia . . .	Körösi G.	Licina . . .	Turi M.
Iris	Felhő Rózi.	Silvius . . .	Gáthy K.
Marcus . . .	Fenyéri Mór.	Manlius . .	Hajnal D.
Helfodoros .	Andorffy P.	Lolius . . .	Szadai F.
Aspasia . . .	Rédei Sz.	Corius . . .	Czakó V.
Archias . . .	Boda F.	Melanopis .	Tolnaié.
Diomed . . .	Erczkövy K.	Constans . .	Acs Mihály.

Kezdete 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Kleinoscheg-Elysée
a Szegedi Szeged

Dr. Tamasdán Livius
ügyvédi irodáját
megnyitotta
Aradon, Zrinyi-utca 3. sz. a.

Hirdetmény.

Vinga r. t. város közön-
sége 57 kgy. 2456—900. ikt.
szám alatt hozott határozata
folytán közhirrre teszi, misze-
rint a Hodos-bodrogi uradalom-
hoz tartozó Uj-bodrog és Vinga
r. t. város tulajdonát képező
Uj-Vinga határának a Holt-
Marossal való keresztezésével
építendő **betoncső zsilipnek** fel-
építése árlejtés útján leendő
eszközlésére határidőül **1900.**
évi június hó 16-ik napjának
d. e. 10 órája tűzetik ki az
Uj-Aradról Fönlakra vezető út
mentén Uj-Vingán levő vendéglő
helyiségében, mihez vállalko-
zók meghivatnak.

Kikiáltási-ár a költségve-
tésben kitüntetett 728 kor.
10 fillér.

Vállalkozni kívánok kötele-
sek bánatpénzül a kikiáltási-ár
5% -át vagyis 36 kor. 40 fillért
a kiküldött kezéhez letenni.

A feltételek többi pontjai
vállalkozni szándékozók által
az árlejtés napjáig minden nap
a hivatalos órák alatt a Vinga
r. t. város irattárában megte-
kinthetők. 1859

Vingán, 1900. évi május 30.

Vinga r. t. város közönsége.

6101—1900. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. föld-
mivelési miniszterium tapasztalva
azt, hogy a sertés vész ellen si-
keresen csak úgy lehet védekezni
ha az óvintézkedések szigoruan
betartatnak, a 34194/III. 1900. sz.
magas intézvényével a sertés vész
esetén követendő eljárás tárgyában
9300/1898. sz. alatti rendelkezési-
nek minden törvényes eszközzel
és kellő szigorral való végrehajta-
sát rendelte el

Felhivom ennél fogva a házi-
állatok birtokosait pásztorokat,
gyepmestereket mészárosokat és

a vágóhídi igazgatót valamint
mindazokat akik házi állatok gon-
dozásával vannak megbízva, hogy
a birtokukban levő, illetőleg gon-
dozásuk alatt álló sertések minden
belső megbetegülését vagy azok
elhullását a kapitányi hivatalnál
azonnal jelentsék be, mert ennek
elmulasztásáért a legszigorubban
büntettni fognak, az esetre pedig
ha a beteg, vagy beteg ugyanis ál-
lat, ki irtása válik szükségessé
kártalanítási igényüket is elveszi-
tik. Közhirrre teszem továbbá,
hogy sertés vésszel fertőzött közsé-
gen át más községből származó
sertéseket hatósági engedély nél-
kül, Aradra szállítani, fertőzött

községekben sertés vásárt tartani
tilos, különösen pedig tiltva van
a sertésekkel házalni, a sertés
hullákat máshol, mint gyeptéren
elásni és azokat a Marosba, vagy-
másvízbe dobni.

A sertések vételével és eladá-
sával azok felhizlalása nélkül üz-
letszerűen foglalkozó sertéskeres-
kedők u. m. kupeczek, sertés
szállásai hatósági felügyelet alá
helyeztetnek és az ily szállásokban
levő sertéseket a városi állator-
vos által a kupecz saját költségé-
re hetenként egyszer megvizs-
gáltatni tartozik.

A megfigyelés alá vett serté-
sek Budapest ferencz városba,
vagy a sertés közbvágóhidra, vagy
hentések saját ipartelepére szállí-
tandó sertések kivételével csak
14 napi időtartam letelte után és
akkor kerülhetnek szabad forga-
lomba, ha azokat a felügyelő ha-
tósági állatorvos megvizsgálta
és teljesen egészségesnek találta
s ennek igazolásául a marhaleve-
let ellenjegyzti.

A Budapest ferencz városba
sertésközbvágó hidakra, vagy hen-
tesekhez szállítandó sertések mar-
halevelei a felügyelő állatorvos ál-
tal szintén ellenjegyzendők.

Ujabb sertések az ilyen felü-
gyelet alá helyezett szállásukba
csak az ott levő összes sertések
eltávolítása és a szállás gondos
fertőtlenítése után állíthatók be.

Arad, 1900. május hó 10.

Sarlot,
főkapitány.

<p>Biztos kereset</p> <p>kinálkodik jó beszélőképességgel bírő, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törvényczikk értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.</p>	<p>MERCUR váltóüzleti részvénytársaság BUDAPEST Arany-János- utca 31.</p>
--	--

5561—1900.

Hirdetmény.

Miután arról győződtem meg, hogy a kerékpározók az előirt szabályokat be nem tartják, a nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak 42159/1897. V. sz. alatt kelt magas rendeletét egész terjedelmében azon felhívással teszem újból közhirrre, hogy az abban előirtakat pontosan betartsák mivel a rendeletet be nem tartók ellen a legszigorubban fogok eljárni.

A a rendelet a következő:

1. §. A kerékpár különböző alakjaiban és szerkezeteiben könnyű járműnek tekintetik s a koci közlekedésre nézve közutakon, utakon és tereken követendő általános szabályok a dolog természetéből folyó eltérésekkel a kerékpároknak is alkalmazandók

2. §. A kerékpárral való közlekedés általában csakis koci utakon engedtetik meg.

3. §. Minden kerékpár, vagy ehhez hasonló szerkezetű gép irányító, fékező és legalább 30 méternyi távolságra hallható csengő készülekkel, valamint elől lámpával legyen ellátva, mely a sötétség beálltával meggyújtandó. A lámpás üvege színes nem lehet. Világító anyagul gyertya, olaj, vagy kisebb fokú villany fény alkalmazható.

4. §. Minden kerékpáros köteles gépét kellő vigyázzal kezelni és vezetni. A városok és községek belterületein kerékpárral tulságos gorsasággal vagyis a kétfogatu könnyű kocsik rendszeres sebességénél gyorsabban elő haladni versenyt futni közlekedési eszközöket, embe-
reket és állatokat körül keringeni és általában bárhol olyasmit elkö-
vetni mi a személy és vagyoni biztonságát veszélyeztethetné, a közle-
kedést akadályozhatná, vagy a lovakat és egyéb állatokat megriasz-
thatná — tilos. Kapukonát, egyik utcából a másikba való befordulás-
nál utcakereszteződéseknél, közutakkal határos telkekről kifutás vagy
ilyenekbe befutásnál s mindenütt, ahol a koci lovas, vagy gyalog köz-
lekedés a rendesnél fokozottabb mérvű csakis lassan, vagyis a gyalog-
os rendszeres sebességével szabad kerékpározni; sőt esetleg köteles a
kerékpáros a szükséghez képest vagy a rendőr közeg figyelmeztetésére
gépéről leszállva, ezt mindaddig kézen vezetni míg az uttest ismét
szabaddá nem lesz.

5. §. A haladás irányában álldogáló vagy járó-kelő közönség a kerékpár vagy ehhez hasonló gép közeledtére hangos csöngetéssel, kellő időben és jól hallhatóan figyelmeztetendő. A városok és közsé-
gek belterületén utcakereszteződéseknél a jelzés mindenkor megadandó.

6. §. A kerékpáros gépén, ha csak helyi akadályok nincsenek mindig utpályája baloldalán haladjon s az ellenkező oldalra amennyi-
ben ott kíván megállni mindaddig nem fordulhat míg céljához köz-
zel nem ért. Egyik utcából a másikba kanyarodás hosszu, jobbra-balra
rövid ivben teendő meg. Szembe jövő kocsiknak, kerékpárosoknak,
lovasoknak nagyobb csoportokban stb. a kerékpáros kelő időben s mó-
don balra térjen ki. Ha ezt a helyi vagy egyéb körülmények meg nem
engedhetik, mindaddig megállapodni, esetleg leszállani tartozik, míg a
pálya ismét szabaddá lesz. Hogy ez a kerékpárosnak megkönnyítessék,
szükség esetében a szembe jövő kocsik, lovasok stb. lehető lassan ha-
ladjanak s ezek is kötelesek a szembe jövő kerékpárosoknak kellő
mévben kitérni.

7. §. Kocsik, lovasok stb. megelőzése jobbra györsített menet
sebességgel történjek a koci adott figyelmeztető jelre szükség esetén
annyira köteles balra kitérni, hogy a kerékpáros veszély nélkül elme-
hessen mellette, az utak szögletei és keresztezéseken, hidakon, kapu-
aljokban, alagutakban s mindenütt, a hol az ut test, kocsik más jár-
művek közlekedése miatt szüknek bizonyul — tilos a megelőzés.

8. §. Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára
megbokrosodik, vagy hogy ha egyébként a kerékpárral való elhaladás
az embernek testi biztonságát veszélyeztethetné, tartozik gépéről leszállani.

9. §. Zárt sorokban menetelő katonaságnak temetéseknek nyil-
vános felvonulásoknak posta fogatoknak szereikkel mentésre siető tűz-
oltóságnak és mentőknek, valamint közutak felolcsolását végző jármű-
veknek úgy az előre haladó, mint a szembe jövő kerékpáros gépeivel
kitérni köteles. Ha ezt a helyi viszonyok meg nem engednék, tartozik
azok elvonulásáig megállni.

10. §. Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott sza-
bad, hol ezt a közlekedési viszonyok megengedik, ha a pálya szük-
nek bizonyulna kitérni és megelőzni csak egyenként szabad.

11. §. Közutakon a mutatványok sorába tartozó rendes módon
való kerékpározás tilos.

12. §. Tilos a kerékpárokhöz, vagy hasonló gépekhez ebeket
zsinórral, vagy egyébként odakötte futtatni.

13. Kerékpár versenyek, tömeges kerékpáros felvonulások csu-
pán erre alkalmas helyeken, illetve utvonaloakon és időben az illetékes
helyi rendőrhatalóság előzetes engedélyével és az ez által előirt módoza-
tok betartásával rendezhetők.

14. §. A kerékpárosok egyfelől jelen általános szabályok vala-
mint az erre vonatkozó helyhatósági különleges rendelkezések betar-
tására kötelezvők, másfelől azonban akár kedvtelésből, akár gyakorlati
célokból üztött kerékpározásoknál hatósági támogatásra és védelemre
igényt tarthotnak.

15. §. Kutya-
knak a kerékpározók utáni uszítása tilos, valamint a kerékpározó után iramodó kutyát gazdája, vagy hozzátartozója vis-
zahivni köteles.

16. §. A rendőri közeg felszólításának s rendelkezéseinek a
kerékpározók engedelmeskedni tartoznak ugyszintén kötelesek a rend-
őri közegek felszólítására megállni s ezek kívánatára magukat igazolni;
a magukat igazolni nem tudó kerékpározók kötelesek gépeiket kézen
vezetve az illető rendőr közegget a rendőrhatalóság legközelebbi helyisé-
gébe követni.

17. §. A kerékpároknak, rendőri vagy egyéb című díjak a hely-
hatóságok által csak belügyminiszteri jóváhagyás után vehetők ki.

18. §. Jelen rendeletem ellen vétők, vagy cselekményük, vagy
mulasztásuk a magyar büntető törvények vagy az 1890. évi I. t.-cz.
valamely szakaszába nem ütköznek, 100 koronáig terjedhető pénzbün-
tetéssel visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 200
koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. Ezen kihágásokat il-
letőleg serdületlenekre nézve az 1879. évi XL. t.-cz. 27. §-a irányt adó.
Arad, 1900. április hó 20.

Sarlot,
főkapitány.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér 19. sz.

**Nyári idényre ajánljuk re-
mek választékainkat:**

*Könnnyű ruhakelmékből. * * **
*Most divatos angol vásznakból
minden színben. * * * * **
*Pompás batistok, cretonok és
zephyrekből. * * * * **
*Napernyők és fürdőruhákból még
a régi olcsó árakat számítva. **

Eladó péküzlet,

esetleg

bérbe is adandó.

ARADON, a vasuti állomás
közvetlen közelében

Miksa-utca 2-ik szám alatti
házban

egy jól berendezett, nagyforgalmu
és kiváló üzletkörrel bíró

pékműhely és péküzlet

eladó, esetleg bérbe is adható.

Bővebb felvilágosítást szerez-
hetni ugyanott az üzlethelyiség-
ben vagy pedig özv. Schwab An-
tálnénál Aradon, Kórház-utca 15d.
szám alatt. 1858

HACKER S. EDE, ARAD,

IRODA: JÓZSEF-FŐHERCZEG-UT 16.

ajánl:

kiválóan megbízhatóan kötő

portlandi és román

cementet

legjobb minőségű

fagyapotot,

tojás és gyümölcskereskedők
részére.

gyári árak mellett.

Szabadalmazott sodronyüveg

legjobb anyag felülvilági-
tók, padozatoknak,
gyári ablakoknak, különböző
vastagságban, egész 175 négyzet-

meter terjedelemben.

Különös előnyel: Lehető legnagyobb biztonság áttérés és átütés ellen, mel-
lőzése a kényelmetlen sodronyrácsoknak, igen nagyfokú tűzbiztonság, esetle-
ges törésnél az üvegtábla zárva marad, mert a sodronybetét azonosan összetartja az
üvegrészeket; nagy mértékben fénytértesztő, eddig nem ismert fényhatás. Sok
állami és magánépületeknél nagy terjedelemben a legjobb sikerrel alkalmaz-
tatott. Számos bizonyítvány, prospektusok és minták rendelkezésre állnak.

Padlólemezek üvegtüvényből járható felülvilágítóknak,

41járók, földalatti folyosók vagy pályaudvarok melletti alagutak megvilágításához, megszabott
méretekben, simán vagy különféleken mintázott felületekkel, fehérben, felfehériben (circa
30%-al olcsóbb, mint a közönséges nyersöntött üvegi és színesen, sodronybetéttel és anélkül.

Üvegtető cserepek és hornyolt üvegtető cserepek

a legkülönbözőbb alakokban és nagyságban. 231

Aktion-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens
Neusattl bei Elbogen (Bömen).

Más gyártmányok: mindenféle palaczkok, palaczkzárak, belga és német tábla-
üveg, üvegtüvény és sajtolt üveg (szabadalmazott sajtolt üvegtüvek.)

Subló gyógyfürdő.

Szénsavas vasas (pezsgő) és mór fürdők. Vasas források felette
dusak szénsavban.

lvó, fürdő és területi gyógymód.

Kitünő sikeri vérszegénységnél, súlyos betegségek, testi és szellemi
tulerőltetés után, különösen pedig női bajoknál.

Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyveserdők között, ké-
nyelmes lakások és kitünő ellátás. mérsékelt árak mellett.

Állandó fürdőorvos: dr. PLATZER SÁNDOR volt egyet. klinikai tanár-
segéd, budapesti nőgyógyász. A vendéglő

Kolacsokszky J.

vezetése alatt áll.

Pósta- és távirtda állomás (Sublófürdő). Zónajegyek. — Elő- és utó-
saisonban tetemes árkedvezmény, lakás, fürdők és étkezésnél.

Az ásványviz (Amália-forrás) friss töltésben kapható a for-
ráskezelőségnél és minden nagyobb ásványvizkereskedésben.

Képes prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál

1833

az uradalmi fürdőgondnokság
Sublófürdön (Szepes-megye.)

Nb. Az ásványvizeladásra elárusítók kerestetnek.

Eladó:

4 lóerejű

az „Első magyar gazdasági gép-
gyár részvénytársaság”

által készített

cséplő-garnitúra.

Kevésbé használt, jó karban van.

Továbbá egy 2 lóerejű „Nichol-
son” gyárban készült, jó álla-
potban levő

cséplő-szekrény.

Ajánlatok: Uradalmi intézőség
Jószáshelyen, címre kéretnek.

Tanulók

heti fizetéssel
felvétetnek.

Bővebbet az

Aradi Közlöny

kiadóhivatalában.

1802—1900 pm.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad szab. kir. város tör-
vényhatóságánál szervezendő bü-
ügyi osztályhoz egy 2800 kor. övi
tisztii fizetéssel kapcsolatos alkapi-
tányi és egy 1400 korona évi fi-
zéssel javadalmazott segédtsízt ál-
lás betöltendő lévén, azokra ezen-
nel pályázat nyittatik.

Az alkaptányi állásra azok
pályázhatnak, a kik legalább is a
jogi tanfolyam bevezését igazol-
ják; a segédtsíztii állásra pedig
azok, kik arra az 1890 évi i. t.
cz. 19. szakaszában előirt minösi-
téssel bírnak.

A pályázati kérvények hivata-
lomhoz, a folyó évi június hó 12-ig
bezárólag benyújtandók.

Aradon, 1900. május hó 31-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester

Ó. 140/1—990. j. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Az aradi kir. tek. Járás,
mint hagyatéki bíróságnak f.
évi Ó. 140/1. számú végzése
nyomán ezennel közhírré tété-
tik, miszerint a néh. Kosztolá-
nyi László nyug. magy. kir.
honvéd őrnagy hagyatékában
leltározott különféle ingóságok
f. évi június hó 9-ik napján d. e. 8
órákor kezdendő nyilvános ör-
köntes árverésen a helyszínén
Arad b. v. Kiss Ernő-utca 10.
szám alatt készpénzfizetés mel-
lett el és átadatnak.

Kelt Aradon, 1900. évi má-
jus 31.

Simon Gábor,
leltározó-jegyző,
mint kiküldött.

1848